

KÓR-HÁZUNK

2008. április • V. évf. • 3. szám

JÓSA ANDRÁS OKTATÓ KÓRHÁZ FOLYÓIRATA

Intézményünk
2007. évben
„AZ ÉV KÓRHÁZA”
elismerésben
részesült

AZ EGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM
ÉV KÓRHÁZA
DÍJAZOTTJA
2007. év

I. Józsa Kórház Bál
2008. március 29.

Szakmai elismerések kórházunknak

Gondolatok „Az Év Kórháza” és az „Életet Ajándékozó Kórház” címekkel kapcsolatban

Dr. Pikó Károly
főigazgató

Nagyon felemelő érzés volt, amikor a Magyar Kórházszövetség XX. Kongresszusán április 4-én Debrecenben átadták intézményünk számára a két elismerést.

A mai világban egy depressziós társadalmi környezetben, egy értelmetlenül agyongyötört egészségügyi struktúrában minden kis fénysugár erősíti az ember hitét.

Az Év Kórháza cím nyilvánvalóan hosszú évek munkájának és az intéz-

mény minden dolgozójának elismerését jelenti. Amikor az Év Kórháza címet megpályáztuk, tudtuk, hogy szigorú kritériumoknak kell megfelelnünk. Az intézmény vezetése úgy gondolta, hogy vállaljuk a kihívást, „belenézünk a tükörbe”, mert tudtuk azt, hogy a mi intézményünk erős, és ha a vizsgálatokra kerül a sor, be tudjuk bizonyítani minden munkatársunk becsülettel, és magas színvonalon végzi a munkáját. Mind a pályázati anyag értékelése, mind pedig a helyszíni vizit során kitűnőre vizsgáztunk.

Kevés intézmény mondhatja el, hogy a tevékenysége zömét már minőségügyi kontroll alapján végzi, minden, az intézményt ért támadás ellenére a betegelégedettség javult, és a szakmai színvonal emelkedett. Az egészségügyet ért rendkívül sok megszorítás ellenére a Jósa András Oktató Kórház-

tól 2007-ben ez nem volt egy kis teljesítmény. Valószínűleg a bírálatban a szigorú szakmai mutatók bemutatásán kívül pozitív szerepet játszott, hogy az intézmény rendkívül mostoha körülmények ellenére „nem tartotta fel a kezét”, verte szét a struktúrát, hajtott végre tömeges létszám leépítést, ezzel mintegy „felmorzsolva a jövőjét”, mint azt tette sok magyar kórház.

Az intézmény mentalitását nagyon jól tükrözi az „Életet Ajándékozó Kórház” cím elnyerése, amely elsősorban az AITO, a Központi Műtő és valamennyi olyan társzakma példamutató, magas szintű szakmai munkáját dicséri, amelyek részt vettek a donorgondozásban. De ezzel azt is bebizonyította intézményünk, hogy a szakmai kihíváson túl munkatársaink tevékenységét mély humánus hatja át.

Kedves Munkatársaim!

Nagyon jó érzés egy ilyen intézményt vezetni, hiszen intézményünk első ízben nyerte el az „Év Kórháza”, valamint harmadízben az „Életet Ajándékozó Kórház” címet.

Nekem volt szerencsém a díjakat átvenni, de bármelyik munkatársunk megtehetné volna azt, hiszen ez egy csapatmunka eredménye. Én azt gondolom, a kitüntetések ellenére „nem szállunk el magunktól”, tudjuk hol a helyünk, ugyanakkor ezek az elismerések erőt adnak a jövőbeni küzdelmekhez. Bízom abban, hogy az egészségügy és minden dolgozó anyagi és erkölcsi elismerése javul a jövőben, ugyanakkor az elismerések meggyőztek arról, hogy jó úton járunk.

Ismételten köszönöm az intézmény minden dolgozójának, hogy hozzájárult ezeknek a kitüntető címeknek az elnyeréséhez.

Elismerések az ISO 9000 Fórumtól

ELISMERŐ OKLEVÉL

Dr. Vancsó Ágnes
úrhölgy

Az ISO 9000 FÓRUM rendezvényein való
aktív szerepvállalása és több éves
elkötelezettsége alapján

„Aki sokat tett a
FÓRUMÉRT”

elismerésben részesül

Budapest, 2008. április 03.

Rózsa András
elnök

A MINŐSÉG SZOLGÁLTATÁBAN - MINŐSÉGGEL SZOLGÁLTATNI
„A minőségügyről és a szervezeti minőségügyről
Ismeretterjesítő kiadvány az egészségügyben
Ismeretterjesítő kiadvány az egészségügyben

2008. április 03-án, az ISO 9000 Fórum taggyűlésén, elismeréseket kaptak azok a tagok, akik kiemelkedően sokat tettek a szervezet eredményes munkájáért.

Országos szinten - a termelői és szolgáltatási területeket figyelembe véve - 16 kitüntetés átadására került sor.

Kórházunkból két munkatárs részesült elismerésben.

Dr. Vancsó Ágnes minőségügyi és orvosigazgató, "Aki sokat tett a fórumért" című oklevelet és könyvjutalmat kapott.

Csikai Sándorné, az ISO 9000 Fórum Egészségügyi és Szociális Ágazat leköszönő titkára "A Fórum Örökös Tagja" címet és könyvjutalmat kapott.

„A FÓRUM ÖRÖKÖS TAGJA”

címet adományozzuk

Csikai Sándorné
úrhölgynek

az ISO 9000 FÓRUM tevékenységében
végzett több éves, eredményes munkája
alapján

Budapest, 2008. április 03.

Rózsa András
elnök

A MINŐSÉG SZOLGÁLTATÁBAN - MINŐSÉGGEL SZOLGÁLTATNI
„A minőségügyről és a szervezeti minőségügyről
Ismeretterjesítő kiadvány az egészségügyben
Ismeretterjesítő kiadvány az egészségügyben

Ami rajtunk múlik - fókuszban a Rákellenes Liga

Djogniné Gresó Judit évek óta látja el a Liga Nyíregyházi Szervezetének titkári feladatait. Az ő segítségével ismerheti meg az olvasó ennek a közhasznú civil szervezetnek a céljait, munkáját.

A rákbetegség a második vezető halálok Magyarországon. A népességszámhoz viszonyítva egyre többen vannak olyanok, akiknek szembe kell nézniük ezzel a betegséggel. A rák kialakulásában azonban nemcsak a genetikai tényezőknek van szerepe, hanem a szervezetbe kerülő különféle ún. karcinogén anyagoknak is. Ebből következik, hogy az emberek sokat tehetnek életmódjukkal a daganatos megbetegedések megelőzéséért. A felvilágosítást, a betegséggel kapcsolatos ismeretek bővítését tűzte ki célul a Magyar Rákellenes Liga, melynek Kelet-Magyarországi Szervezete 1994-ben alakult meg. Létrejötte dr. Juhász Lajos onkológus főorvos nevéhez fűződik, aki elvállalta a szervezet vezetését. Dr. Juhász Lajos főorvos a következő évben összekötőket kért fel a Liga munkájának támogatása érdekében Szolnok, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből, akik ellátták a Ligával kapcsolatos feladatokat (többek között Nemzeti Rákellenes Napi rendezvények megvalósítása, szűrőprogramok támogatása, előadások szervezése, felvilágosító anyagok készítése, terjesztése stb.). A munka szervezettebbé tétele és megosztása érdekében azonban szükségessé vált területi alapszervezetek létrehozása. Nyíregyházán először a Zrínyi Ilona Gimnáziumban került erre sor 1996-

ban, Daganatellenes Ifjúsági Kör néven. 1997-ben alakult meg a Liga Nyíregyházi Szervezete a Jósza András Kórházban, melynek elnökévé dr. Veisz László főorvost, titkárává Borka Sándor tanárt választották.

1999-ben dr. Szerafin László főorvos vállalta el az elnöki tisztelet és látta el nagy-nagy odaadással kilenc éven keresztül.

A helyi szervezet az országos célokkal összhangban a felvilágosító munkát tűzte ki célul, főleg iskolákban, óvodákban igen sok előadást tartottak és tartanak, hiszen a szemléletformálást, a z egészségmegőrzés alapismereteire történő nevelést, már igen kis korban el kell kezdeni. Szerecsére a szülők nagy részét sikerült meggyőzni e cél fontosságáról és ők is partnerek ebben a tevékenységben. Rendkívül fontos ugyanis a betegség időben történő felismerése, mivel a korai stádiumban diagnosztizált tumoros megbetegedés esetében kisebb az áttét veszélye, és így nagyobb remény van a beteg felépülésére.

A rák gyógyításának többféle terápiája létezik, bár nem előzhető meg a betegség gyógyszeres kezeléssel, de megfelelő életmóddal, szűréseken történő részvétellel kockázata jelentősen csökkenthető, éppen ezért a

Liga munkatársai a prevenciót helyezik munkájukban előtérbe.

Tevékenységeik közé tartozik előadások megtartása, az önvizsgálatra oktatás mellett, ingyenes ismeretterjesztő kiadványok, könyvek megjelentetése, terjesztése. Az idén megjelenő könyvet iskoláknak fogják átadni, hogy minél több ismerettel rendelkezzenek a gyerekek.

Folyamatosan részt vesznek helyi és országos rendezvényeken, ahol a meg-

konyság érdekében a Liga munkatársai folyamatosan keresik az együttműködés lehetőségét onkológusokkal, körzeti orvosokkal, gyógytornászokkal, pszichológusokkal, hiszen a betegség elleni küzdelem igen sokrétű feladat.

Az eltelt évek alatt felvették a kapcsolatot több szervezettel, mint a Napforduló Szolgálat, a Védőnők Szervezete, a Szociális Csoport, akik saját eszközeikkel nyújtanak segítséget a hozzájuk fordulóknak.

A Rákellenes Liga tervei között klub létrehozása szerepel, ahol nemcsak a betegek, hanem a hozzátartozók is kaphatnak majd tanácsot, egy kis segítséget, hiszen az a tapasztalat, hogy sok esetben nem tudnak mit kezdeni a betegség következtében felszínre kerülő problémákkal. A klub mellett fájdalomcsillapító ambulancia létrehozásának támogatását is tervezik, melynek jótékony hatását eddig csak azok érzékelték, akik vállalták a hosszú és fárasztó utazást Budapestig, hiszen eddig ez volt a legközelebbi ambulancia, amelyet a megyénkben élők igénybe vehettek.

Munka van bőven, hiszen minden évben közel 7 ezer új rákbeteget diagnosztizálnak országos szinten. Tehát szükség van a Liga munkájára, mivel a betegség megelőzése, a rák legyőzése nemcsak orvosi feladat. Minden embernek fel kell ismernie saját felelősségét egészségének megőrzésében, többek között ehhez a felismeréshez ad útmutatást a Liga.

A Liga Nyíregyházi Szervezetének elnöki teendőit ettől az esztendőktől dr. Olajos Judit főorvos látja el.

előzés lehetőségeire, a különböző szenvedélybetegségek, az alkohol és a dohányzás hatásaira, a rákbetegség elleni összefogás fontosságára hívják fel a hallgatóság figyelmét.

Munkájuk egyik igen lényeges szegmense a lelki támogatás, hiszen a rosszindulatú daganat felfedezése után nemcsak a beteg kerül mélypontra, hanem a betegség ténye a családtagokat is megviseli. Lelki segélynyújtással, a betegség leküzdésére való felkészítéssel pedig enyhíthető az ismeretlen kórtól való félelem. A haté-

Napforduló Szolgálat

A rákbetegeknek a kórházi, orvosi ellátás mellett óriási szükségük van a támogató környezetre, hogy a betegség okozta testi és lelki problémáikkal ne maradjanak egyedül. Ezt a támogatást nyújtja a Napforduló Szolgálat, ahol lehetőséget biztosítanak a betegséggel kapcsolatos ismeretek alapos megbeszélésére, személyes kapcsolatok kialakítására.

„SZÖVETSÉG ÉS SZOLGÁLAT RÁKBETEGEKKEL A RÁKBETEGEKÉRT”

A Rákbetegek Országos Szövetsége nyíregyházi Napforduló Szolgálat 1992 januárja óta működik a Sóstói út 62. szám alatt, a Jósza András Oktató Kórház területén, a volt gyermekintézmény helyén. Köszönet illeti a kórház mindenkorai igazgatóit azért, hogy 16 éve ebben a szép, békés és megitt környezetben fogadhatjuk a segítséget kérő embereket.

gáztatásokat nyújtunk, pl. gyógytorna, gyógyúszás, roboráló szerek, szakkönyvek, folyóiratok kölcsönzése, pszichológiai, életmódi és diétás tanácsadás, bemutatófőzések, életmódtáborok, kirándulások. Beteg-orvos találkozókat, egészségnapokat, ismeretterjesztő előadásokat, konferenciákat és különféle rendezvényeket, pl. anyák napi ünnepséget, karácsonyi rendez-

sel és barátsággal fogadnak. Betegtársaink a megyében összesen 9, Nyíregyházán 4 önségi csoportban rendszeresen találkoznak. E kis közösségek fő kötőanyaga a humánus, a szolidaritás, az odafigyelés, egymás elfogadása és bátorítása, a remény fenntartása és a küzdőképességük fejlesztése. A szolgálatot évente 1000-1200 érdeklődő keresi fel és kér segítséget.

Tevékenységekünk lényege: a közvetlen, személyes, segítő kapcsolat - a remény fenntartása.

A Napforduló Szolgálatnál három munkatárs - Sándor Zoltánné, szolgálatvezető, Betléri Erika, szociális munkás és Steinbinder Lászlóné, szociális asszisztens - szervezi és végzi a segítő prog-

Napforduló Szolgálat

4400 Nyíregyháza,
Sóstói út 62.

Tel./üz./fax: 42/595-523

E-mail: napfordulo@
rakszovnyh.t-online.hu

lyával és más civil szervezetekkel országos és megyei szinten, speciális szakemberekkel - onkológus, pszichológus, gyógytornász, dietetikus, életmód-tanácsadó, mentálhigiénés, természetgyógyász, lelkész, betegjogi képviselő. Szakmailag a legnagyobb segítséget a Jósza András Oktató Kórház Onkoradiológiai Osztályán dolgozó orvosoktól és gyógyító szakemberektől kapunk.

Célunk a beteg hiteles és pontos tájékoztatása, annak

A szövetség központi irodája Budapesten, a Ráth György út 7-9. szám alatt, az Országos Onkológiai Intézetben található. A szövetség elnöke Mikéné Bodor Mária szociológus.

Szövetségünk Napforduló Segítő Szolgálatában - Budapesten, Szegeden, Szolnokon, Jászberényben és Nyíregyházán - várjuk és fogadjuk segítő tanácsadással a rákbetegeket és hozzátartozóikat. Információt adunk a gyógykezeléssel kapcsolatos tudnivalókról, gyógyászati segédeszközökről, önségi csoportokról, szociális és betegjogi kérdésekről. Anyagi erőnkhez mérten különféle ingyenes szol-

vényt, családi napot szervezünk a daganatos betegek, hozzátartozók (és az érdeklődők) számára.

Ezek a rendezvények fellép a Napforduló Szolgálat Százszorszép Kamarakórusa, melynek művészeti vezetője Eszenyi Gábor. A városban működő egyéb civil szervezetek meghívását is szívesen fogadjuk. Évente jótékonysági hangversenyt szervezünk, melynek bevételeivel a megyében élő rákbetegek rehabilitációját segítő, új programok bevezetését támogatjuk.

Munkatársaink a beteget és minden rászoruló odafigyeléssel, együttérzés-

ramokat, melyben a megye területén 25 képzett önkéntesünk is segítséget nyújt.

Rendszeres kapcsolatunk van a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűléssel, a Nyíregyháza Városi Önkormányzattal, akik sikeres pályázatok útján támogatják a szolgálat működését és programjait, az ÁNTSZ Egészségfejlesztési Osztá-

érdekeiben, hogy képes legyen tudatosabban irányítani sorsát, tudatosabban vehessen részt a rá vonatkozó döntésekben, és ezáltal képviselhesse elvárásait és jogait. A tájékozott beteg nagyobb biztonságban érezheti magát a kezelése során, sikeresebben tud küzdeni a gyógyulásáért.

Sándor Zoltánné Marika

Csontsebészeti Workshop

Oszteoszintézis műhelygyakorlatot tartottak az intézményben a Synthes Medical Kft. és a Traumatológiai és Kézsebészeti Osztály szervezésében, orvosok, műtősök számára. A műhelygyakorlaton azon túl, hogy egy korszerű töréskezelési módszerrel ismerkedhettek meg az érdeklődők be is gyakorolhatták az új ismereteket.

A rendezvényt dr. Noviczki Miklós a Traumatológiai és Kézsebészeti Osztály osztályvezető főorvosa nyitotta meg.

– Milyen gyakran rendeznek műhelygyakorlatot és miben áll ezek jelentősége?

– Sajnos ezekre a műcsontokon végzett gyakorló-műtétekre itt, kórházunkban (és a legtöbb kórházban, klinikán) igen ritkán van lehetőség. Ennek az egyik oka az, hogy a humán csontsebészetben használatos implantátumok és műtőeszközök sterilen állandóan készenlétben kell legyenek a törések sürgős műtéti ellátásához. Az pedig nagyon nagy luxus lenne, ha ilyen eszközöket gyakorlási célból kivonnánk a műtői forgalomból. Csak egy egyszerű példa: egyetlen speciális, úgynevezett "LCP"-lemez a hozzá tartozó csavarokkal 150-200 ezer forintba, egyetlen akkumulátoros "Kolibri" fűrómotor pedig tartozékokkal 3-4 millió forintba kerül. A további műszerek (célzóperselyek, fűróhegyek, befogók, hosszmérők) speciá-

lis komplett műszertálcán összekészítve találhatók, egy-egy műszertálca is több millió forintba kerül.

Az intézmények túlnyomó többsége az "éles" műtétek során sem engedheti meg magának, hogy a műszereket megvásárolja, többnyire kihelyezett, kölcsön-tálcákról dolgoznak, melyek az implantátumokat biztosító cég tulajdonában vannak. A másik ok, hogy műhelygyakorlaton nem szabad emberi szervezetben beültetésre kerülő implantátumokat és a műtéteknél is alkalmazott műszereket használni. A fentiek alapján egy, a jelenlegihez hasonló méretű workshopon (14 munkaállás, 4-szer 14 műtőszett és implantátum a 4 gyakorlathoz, 14 fűrómotor) legalább 80-100 millió forint értékű "technikát" kell biztosítani. A Nyu-

gét azt hiszem, nem kell hangsúlyoznom: egészen más kockázat nélkül, műcsonton elsajátítani egy bonyolult, új technikát, mint élő emberen, élesben barátkozni vele.

– Kiknek biztosítottak gyakorlási lehetőséget és milyen technikákat mutattak be?

– Orvosoknak (elsősorban traumatológusoknak, de ortopéd-sebészeknek is) és műtősnőknek. Nagyon fontos, hogy ne csak az operáló orvos, hanem a műtőasszisztens is tisztában legyen minden apró részlettel, az implantátumok és a beültető eszközök gyakran bonyolult összeszerelésével, az egyes technológiai lépésekkel. Nagyon érdekes, hogy 99%-ban női műtőasszisztensek végzik az egyre inkább műszerészre forduló képességeket és te-

gat-Európában üzleti alapon szerveződő kurzusok éppen ezért csak rendkívül magas részvételi díj megfizetésével érhetők el, míg nálunk sem a jövedelmek, sem pedig az adózási szabályok nem teszi lehetővé, hogy egy közalkalmazott a kurzus és gyakorlási költségeit magára vállalja. Ezek a workshopok éppen ezért nagy kongresszusokhoz, vagy csak a legnagyobb cégek által szervezett tanfolyamokhoz kapcsolódva, többnyire évente 1-1 alkalommal rendezhetők meg. A gyakorlás jelentősé-

vénységet igénylő előkészítő és karbantartó munkát.

Minden kurzusnak van egy tematikája, jelenleg az úgynevezett LCP (locking compression plate) technikát, egy rendkívül szellemes és a korábbi lemezes rögzítésekkel sokkal stabilabb szögletstabil implantátum-család használatát gyakoroltuk. Ennek a lényege, hogy a lemez és a csavarok feje között menetes, szöglettartó rögzülést biztosít, így a másodlagos elmozdulások, biomechanikai szövödmények

lényegesen ritkábban fordulnak elő. Valamennyi itt gyakorolt technikát a napi munkánk során is alkalmazzuk, van amit ritkán, ilyen például az ízületi protézisek közelében létrejött töréseket rögzítő LISS (less invasiv stabilization system) van, amit viszont gyakrabban (pl. a vállközeli felkartörésekhez használt speciális lemez) használunk. Ez utóbbiban Magyarországon talán mi rendelkezünk a legnagyobb tapasztalattal. Mivel rendkívül igényes technikáról van szó, nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy annak is nagyon fontos a műhelygyakorlat, aki már emberen is alkalmazta és alkalmazza ezeket a módszereket.

– Ki biztosította a műhelygyakorlathoz szükséges eszközöket?

– Mint említettem, óriási értékű eszközállomány ide szállítására volt szükség. Ezt a módszert a svájci székhelyű AO (Arbeitsgemeinschaft für Osteosynthesfragen) dolgozta ki, az implantátumokat és beültető eszközöket a Synthes cég gyártja és forgalmazza. A Synthes magyarországi képviselőjével rendkívül jó munkakapcsolatunk van, kórházunk az egyik legnagyobb hazai partnerük, osztályunk élen jár a korszerű implantátumok és eszközök alkalmazásában, és tapasztalatainkat számos hazai és nemzetközi fórumon, kurzuson is továbbadjuk. Kérésünkre sikerült a svájci központjuknál elérniük, hogy erre a nyíregyházi rendezvényre itt tartsák az egyébként Budapestre és egy nyugat-magyarországi workshopra ideszállított arzenált.

Sajnos ez csak néhány nappal a rendezvény előtt vált bizonyossá, rohamunkkal kellett megteremtünk a helyi feltételeket a

rendezvényhez. Valószínűnek tartom, hogy nagyon kevés intézmény kérdésnek tettek volna eleget, intézményünk és osztályunk felé figyelemre méltó gesztus, hogy úgy lehetett ezt az értékes továbbképzést megtartani, hogy az kórházunknak és a résztvevőknek gyakorlatilag egy fillérjébe sem került.

– A jövőben is szerveznek ehhez hasonló műhelygyakorlatot?

– Első hirtelen válaszom az, hogy nem, ugyanis úgy vettem észre, az itteniek talán nem értékelték megfelelően a gyakorlatokat és nem éltek eléggé a lehetőséggel. Rendkívül lelkes csapat érkezett Mátészalkáról, viszont több helyi orvoskolléga nem vett részt a rendezvényen, az elején lelkes műtősnői csapat is alaposan megfoglalkozott a végére. Később vettem tudomásul, hogy saját "hazájában" senki sem lehet próféta, pedig szerettem volna hirdetni az ígét, valamint az, ami ingyen van, bizony nem érték az emberek szemében.

Ugyanakkor azt is el kell ismerni, hogy nem volt elég

idő a szervezésre és rákészülésre, a rendezvény előtt 2 nappal derült ki, hogy egyáltalán megtartható, ezért bizonyos mértékig érthető, ha munkatársaink közül sokan már nem tudták átszervezni programjukat. Végül is azt hiszem, el kell fogadjuk a Synthes ajánlatát, miszerint a jövő évi nagy AO-kurzus után egy egész napos továbbképzést szerveznének itt, Nyíregyházán. Képzelnék csak el, nem kell részvételi díjat fizetni, nem kell elutazni, szállást, étkezést téríteni, nem kell 1-2 napra a munkából távol maradni, s mindezt akár 30-40 munkatárs számára helyben biztosíthatjuk.

A gyors és eredményes szervező munkáért, a feltételek biztosításáért szeretnék köszönetet mondani elsősorban a Synthes Medical Kft.-nek, kórházunk menedzsmentjének, a PR Iroda munkatársainak, az asztalok biztosításáért a SODEXHO-nak és végül, de nem utolsósorban a szervezés országos részét vállaló és nagyszemélyesen teljesítő munkatársainak, Benke Mónikának.

Az Etikai Bizottság tájékoztatója

A Kórházi Etikai Bizottság és az Intézeti Kutatásetikai Bizottság 2008. március 11-ei ülésén korábban már lezárt ügyekkel kapcsolatos válaszleveleket ismertetett az elnök. Egy új panaszos levél felolvasása után a bizottság úgy döntött, hogy következő ülésére - meghallgatás céljából - behívja az érintetteket.

Egy régebbi ügy más fórumon történt véleményezése kapcsán megfogalmazódott a bizottság tagjaiban, hogy szakvélemény adására csak olyan orvosnak lenne szabad vállalkoznia, akinek az ügyben érintett beteg ellátásához soha, semmi köze nem volt!

Az ülés második felében új gyógyszerkipróbálási kérelmek megtárgyalására és már folyamatban lévő vizsgálatokhoz érkezett kiegészítések ismertetésére került sor.

A 2008. április 8-ai ülésen kórházunk egyik szakrendelésén dolgozó orvos hangnemével és magatartásával szemben felmerült panaszt vizsgálta az Etikai Bizottság. Az orvos-beteg találkozás során etikai jellegű vétség nem igazolódott. A panaszolt orvosnak diplomatikusabban kellett volna kezelnie a konfliktushelyzetet, aminek előidézésében a panaszos viselkedése is biztosan közrejátszott. Az érintettek a bizottságnak e véleményét a meghallgatás során megértették és elfogadták.

Továbbiakban az egyik osztályunkon folyó gyógyszerkipróbálás során tapasztalt két súlyos mellékhatás ismertetésére, majd új gyógyszerkipróbálási kérelmek és régebbiekhez kapcsolódó módosítások megbeszélésére került sor.

*Dr. Jakó János
EB és IKEB elnök*

CSÚCSTECHNOLÓGIA A NŐGYÓGYÁSZATON

A Covidien-Tyco Healthcare jóvoltából, mintegy 15 millió forint értékű elektro-sebészeti berendezés segíti a gyógyítómunkát a Szülészeti-Nőgyógyászati Osztályon.

A műszert az amerikai cég magyarországi képviselete nevében Ollari Andrea kereskedelmi vezető adta át a kórház főigazgatójának március 31-én, egyelőre öt hónapos használatra.

A csúcstechnológiát képviselő szövetforrasztó megvásárlására a kórház keresi a forrásokat.

Dr. Pap Károly, a Szülészeti-Nőgyógyászati Osztály

osztályvezető főorvosa az elektro-sebészeti berendezés alkalmazásának előnyeként említette, hogy biztonságosabbá és gyorsabbá teszi a hasi műtéteket. Segítsé-

gével öltés nélkül tudják elvégezni a szükséges beavatkozásokat, a szövetek összevarrása szövetforrasztással, elektromos úton történik. Használata jelentősen lerövi-

díti a betegek gyógyulásának időtartamát és hozzájárul ahhoz, hogy kevesebb szövődmény alakuljon ki a műtétek után. Ez a műszer kaput nyit arra, hogy elkezdődjenek az osztályon a laparoscopos onkológiai műtéteket is.

A tervek szerint, nőgyógyászati műtéti centrumot hoznak létre még ebben az esztendőben, ahol lehetőségük lesz mind a hazai, mind a határainkon túl élő szakembereknek, hogy részt vegyenek különböző bemutató műtéteken, ahol elsajátíthatják az új technikákat.

Embertársainkhoz való viszonyunk megmond rólunk mindent

Beszélgetés dr. Vinkler Ilonával a Pulmonológia Osztály osztályvezető főorvosával

Semmi tartózkodás, semmi mímelés, komolysággá formázott pipiskedő gőg, főorvosos méltóság, hanem csak kedv, önirónia, természetesség, és megannyi szókimondás. Hát jó helyen járunk mi, akik mindig arra vágyunk, hogy valami különlegességet adbassunk tovább? Most is, hogy dr. Vinkler Ilonával beszélgetünk, rettenetesen szerettük volna meglepni a kedves olvasót. Így lett-e? Döntse el, aki hajlandó elolvasni, ami itt áll, most vagy bármikor.

Kezdjük az elején. Születtem Hajdúszoboszlón, 1953 októberén. Hároméves koromig laktunk ott, aztán Debrecenben. Iskolámat is ott kezdtem, a Csapókerti Zenei Általánosban, és jó tanuló voltam, büszke kitűnő, mert szerettem tanulni, és amellet nagyon a zenét – külön hegedűszakra is jártam. Engem választott ki az iskola, hogy szólót énekeljek Kodály Zoltán látogatása során. Hét évig baletteztem, ami fegyelemre nevelt és állóképességet adott. Később, a Tóth Árpád Gimnáziumban már a tudomány érdekelt inkább, biológia-kémia tagozaton érettségiztem, mert akkor már orvos akartam lenni. Ennek a családban semmi tradíciója nem volt, és nem volt hozzá semmi támogatottságom, védett utam, így mindent magamtól szedegtettem össze. A vágy és a bátorság között (hogy márpedig orvos leszek!) szívósan tanultam, tudatosan készültem, amíg csak fel nem vettek a debreceni egyetemre. Nem sikerült mindjárt elsőre, de én ettől csak elszántabb lettem, és egy év múlva újra startoltam, hogy bebizonyítsam, alkalmas vagyok. Az az év nem veszett el, mert sikerült munkát kapnom az egyetemi kutatólaborban, ahol egy isteni kollektívába csöppentem. Én ott olyan alapozást kaptam, hogy jó pár tantárgyból egyáltalán nem kellett később külön készülnöm. Akkoriban a szűkepelemzés, az elektronmikroszkópos vizsgálatok még különlegességeknek számítottak, de

én mégis közvetlenül gyakorolhattam, mert a "kollégák", az igazi szaktekintélyek a legnagyobb örömmel adták át nekem a műhelytitkokat – talán, mert nem tekintettek konkurenciának. És megtanultam tőlük a tudományos munka módszereit, hogyan kell a különböző kísérleteket elvégezni, hogyan kell egy pályamunkát, közleményt megírni, hogyan kell a forrásokat megszerezni, felhasználni. Így lettem később jó TDK-s (Tudományos Diákköri Társaság), évfolyamunkban rendre nekem volt a legtöbb díjazott pályamunkám. Nagyon megszerettem a tudományos munkát, de az már kiütközött, hogy ágymelletti orvos leszek, nem kutató.

Alázattal szerettem az egyetemet, kizártam minden mást az életemből. Órákat töltöttem a könyvtárban, megkérdeztem a felsősöket, minek néznek utána, milyen könyveket szereznek be, szinte előre tanultam. Mégis csak "cum laude" végeztem, mert néhány pontom egy elmegyógyászati vizsgán elvesszett. Súlyos influenzától kimerültem, lázasan vizsgáztam aznap, és örültem, hogy egyáltalán kibírtam lábon. De az semmi már, mert annyi más, szép emléket hoztam magammal, olyan sikerek értek, olyan elismeréseket kaptam, olyan megbecsülést, amiket soha nem felejtethetek el. És annyira karakán emberek voltak, jó professzorok a tanáraink, hogy az felülmúlhatatlan. Egyik vizsgámon (szentségtörés ilyenről dicsekedni) a szigoráról híres professzor, aki előttem aznap tizenhét hallgatót rúgott ki, szó szerint megköszönte, hogy levizsgáztattam – hát el lehet egy ekkora élményt felejtetni? Teljes életemmel a hivatásomra készültem, semmi (más) szórakozás nem érdekelt, vagy a könyvtárakat bújtam, vagy bejártam az osztályokra és figyeltem, tanultam, hétvégeken pedig rendszeresen "venáztam", volt olyan este, hogy 200-300-at adtam be. Az ügyelő orvos örömmel vette, én meg köszöntem szépen, hogy tanulhatom, gyakorolhatom a szakmát.

Amikor végeztem, '79-ben, a tüdőklinikát választottam. Egy kicsit azért is, mert tudtam, hogy itt kiváló kollégák mellett dolgozhatom és ez hatalmas szerencse volt, mert tőlük a legjobb tudást, a legtisztább orvosi és emberi szemléletet láttam. Körforgó rendszerben, egy-egy félévet, évet voltam sorra a kezük alatt, és ez nagyon okos intézkedése volt a professzoromnak, mert el tudtam lesni külön-külön mindenkitől valami jót. Abban az évben rajtam kívül nem jött oda senki – nem volt ez már akkor se és sohase egy felkapott szakma. Mert vagy a beteganyag volt riasztó (a mi betegünk többnyire szegény emberek, sokuk a társadalom perifériájához tartozik), vagy egyszerűen csak félték a TBC-től. És valljuk be, akkoriban még nem látszott a szakmai fejlődés esélye sem, az majd évekkel később lódult meg, amikor az asztma-vonal és tüdődagagatok terápiás vonala szükségessé tette. Nekem, fiatalnak, kezdő orvosnak, illet elvállalnom mindent. Hat adjunktus keze alá dolgoztam, de busásan megtérült, mert megtanultam mindent, amit lehetett: a tüdőrákot, a TBC-t, a légzésfunkciót, az asztmát, az allergológiai labort, az általános labort – iszonyúan nehéz volt, de egy húszvalahány éves, munkamániás mit nem bír el? És azok a kollégák – mindegyik akár az apám, az anyám lehetett volna – tiszteltek ezért és a munkatársukká fogadtak, magukkal egyenrangúvá tettek, tegeződünk... Azt hiszem, egy kicsit szerettek is. Ilona-napon annyi virágot kaptam, nem hogy öl-szám, de nem lehetett tőlük a szobában elférni. Mihóczy professzor fogott minket össze, egy több nyelven tudó hihetetlen intelligencia, akit én, de mi mind, nagyon szerettük, mert az "apánk" volt. Ostorozott, ránk csapta az ajtót, de páratlan dühénél csak az emberszeretete volt nagyobb. Soha jobb vezetőt nem ismertem. A tanársegéde lettem idővel, a közvetlen munkatársa, és ez nekem, hogy olyan hihetetlenül fiatal

lon elértem ezt az elismerést, egy hatalmas presztízt jelentett.

Tyúk, tojás, bonbonhegyek, virág – ennyi volt a paraszol-venciám. Pénz? Az nem volt. Bármennyire is jó volt, szép volt, el kellett hagynom a klinikát, és éppen az alacsony fizetés miatt. Már gyerekkoromban meggondolt minden fillért a mi családjunk, hová tegye, pláne azután, hogy hároméves koromban elváltam a szüleink. Édesanyám egyedül nevelt tovább kettőnket, és amit a Gördülőcsapágy Művek főosztályán keresett, abból mire egyetemista lettem, éppen hogy a könyvekre futotta. Amikor végre keresni kezdtem, úgy gondoltam, elég biztosan állok a lábamon, hogy saját lakást építek. Magányos nő ilyen ne tegyen! Nekem pedig akkor már nem volt apukám és nem volt még férjem. Az építőmesterek, akiket a felvett kölcsönből előre kifizettem, annyira nem vettek komolyan, hogy előbb sokáig hitegettek, majd átadtak nekem egy olyan házat, ami tökéletesen életveszélyes lett. Se ház, se pénz a törlesztéshez. Alig tudtam kivergődni belőle. Hogy mégis, annak köszönhetem, hogy a nyíregyházi kórház igazgatója dr. Vágvölgyi igazgató úr éppen akkor kezdte megszervezni az asztmás betegek diagnosztikáját és kezelését. A megyei asztma szakrendelés vezetője lettem és osztályon is dolgoztam. Így jöttem ide, és lettem aztán majd a klinikáról már előttem ájtott **Szűk Béla** főorvos úr utódja. Nemcsak Szűk Béla főorvostól vettem át az osztályt, Bátor főorvos nyugdíjazása után a tbc-s részleget is megkaptam.

A megye pulmonológiai szakfőorvos feladatkörét is elláttam és négy évig a Városi Önkormányzat Egészségügyi Bizottságának is tagja voltam.

Eleinte bejártam Debrecenből. Hajnali ötkor indultam vonattal, majd délután ötkor vissza. Az akkori állomásban tömeg volt, kosz, trágárság, köpködés, megaláztatás – keserves volt, itt a kórházban minden

segítséget megkaptam, de kellett is, mert ha a klinikán mondjuk napi két egységet dolgoztam, itt tizenkettőt. Ha ügyeletben voltam, akkor az úgy jött ki, hogy mondjuk szombat reggel beálltam dolgozni, egész nap, egész éjszaka, és vasárnap reggeltől tovább egész nap és éjszaka, és hétfőn reggel mosolyogva kezdtem a hetet. Így voltunk akkor szinte mind, akik közvetlenül a betegek mellett dolgoztunk. Most ezt már biztosan nem lennék képes tartani, kibuknék egyetlen ilyen hétvégtől. Nem is véletlen, hogy annak a nemzedéknek az orvosai korán halnak. Az a rugó, amivel felhúztak minket, nagyon meg volt feszítve, az a korosztály jóelőre kiélte a tartalékait. Örülök, hogy ehhez képest a mai kollégák, ha ügyelnek este, másnap otthon maradhatnak, mert úgy kötelező. És helyesen, mert pihent orvos jár a betegnek.

Most már osztályvezető vagyok, gyógyítok, tanítok, részt veszek a tudományos munkában, igaz (és ez nagyon fájó pontom), nincs tudományos fokozatom. Pedig régóta megvan hozzá a méltó anyagom, a bőven elegendő tudományos előéletem. Elég lett volna rendszerezni, összegezni, csak a közleményeim egy részét, negyvennél több tudományos cikkemet, hatvanál több előadásomat a nagydoktorihoz, de egyszerűen nem tudtam áldozni rá időt, valami mindig fontosabb volt...

Sok éven át hajszoltságban éltem, és ezt nem oldotta fel semmi. Valamit azért mégis visszakaptam és kapok, ha rám köszön egy-egy volt betegem. Ha a nevek nem is mindig emlékszem vissza, a mellkasuk röntgenfényképe azonnal bevillan. Ültem az ágyuknál éjszakákat, akiknek asztmarohamuk volt, és alig volt más lehetőségem eleinte, mint egy kis diafilin a vénába. Hála a jóistennek, döbbenetesen fejlődik a tudomány, most már olyan gyógyszereink vannak, hogy a korábban életveszélyes rohamokat is ki tudjuk védeni. Közel vagyunk az alapproblémához, a kóreredetre is fény derült, és bár kigyógyítani még nem tudjuk, a rettegett kínok,

tünetek nagyon szépen kezelhetők. Én tudom mi a rettegés. Még naponta bejártam Debrecenből, amikor elkaptam egy vírus karditist. Borzasztó járvány volt ez akkor, hirtelen vett le a lábamról, a munkából vittek az intenzívra. Kegyetlen hathónapos fekvés következett, rémületes fulladásos rohamok. Féltem. Azokban a napokban egy körorvos kolléganő karditífből halt meg itt a kórházban, hogy azt mondták, olyan volt a szíve a boncolásnál, mintha megfőtt volna. Amint kilábaltam, sokkal jobbra fordult körülöttem min-

előbb még a szülésbe kislánnal együtt majdnem az életünket veszítettük – negyvenéves voltam már, komplikációk léptek fel. Egy év múlva a másik gyerekemmel is megkínlódtunk az életért, de egészségesek lettek végül, azóta szinte felnőttek, most aztán van egy gyönyörű 16 éves lányom és egy széles vállú, 15 éves fiam.

De megkínlódtunk mi az életért másképpen is, egy hosszú évekig tartó nélkülözéssel, mert úgy fordult, hogy hirtelen nem volt semmi keresetünk. Én a munkába, amíg a

lett volna a vége, ha nem történnik egyszer csak valami jó. De történt. Mert akkor bővült az onkológia, és annak a főorvosa átvette a férjemet, aki aztán kiválóan letette hozzá a szükséges szakvizsgát. Nagy váltást kellett vállalnia, és én nagyon becsülöm ezért, mert a szüléssel egy étellel teli foglalkozás, az onkológiában meg ott van a halál. És nem volt könnyű kenyér a szakvizsga megszerzése se, mert amíg Pestre járt ez ügyben, egy kóla, meg félkiló pogácsa volt a napi étele.

Messze van már az az idő, most jól vagyunk, nincs bajunk. Csak éppen az idővel, amiért úgy rohan. Harmatkoráig úgy érzi az ember, a világot fel tudná forgatni, meg tudná enni, és meg is teszi, de aztán... Bármire jusson, negyventől egyszerre elkezd valami fájni. Mintha elmulasztottál volna valamit. Pedig én minden áldott napon annyit végeztem, amennyit csak tudtam, mert ha valamit örökölttem az ősöktől hát ezt a iszonyú munkabírást. Azt hiszi sokáig az ember, hogy a munkájával megállíthatja, legalábbis megszelídítheti az időt, aztán ötven körül megérti, hogy nem lehet, legfeljebb egy kis egérutat remélhet.

Embertelen iramban kezdünk el élni ebben a mi országunkban, olyan tíz éve legalább. És ez nekem nem tesz jó. A rengeteg inger és információ, a hatalmas ismeretanyag hajszoltjai lettünk, szinte foglyai, eszközei, egy egyre személytelenebb világnak. A gyerekek is. Gyakorló szülő vagyok, látom, mennyire rossz irányba megy az "iskola". Az oktatást, úgy ahogyan van, meg kellene változtatnunk. Túl sok a lexikális anyag, nincs érlelési idő, hiányzik az élmény, a felfedezés, az életöröm. És az én gyerekeim még szerencsések, mert az Eötvösbe járnak, ahol nem csak oktatás van, de nevelés is.

A szabadságnak és a demokráciának nem ezt kellett volna hoznia! Csak egy szelíd példa, hogy osztályomon, ha a renitens dohányosokat szankcionálnám, akikbe hiába öntjük a drága gyógyszert, az emberi jogokat sérteném – hátha még haza is küldeném őket, hogy

Rajz: Szabó Tibor

den, mert amellet, hogy egy szolgálati lakást kiutalt nekem Vágvolgyi igazgató úr, hamarosan megtaláltam a társamat is. Egyetemi évfolyamtársak voltunk valamikor, szinte barátok. Amint végeztünk, ő megházasodott, azután elvált. Itt találkoztunk össze újra, már Nyíregyházán, egy orvoskongresszuson, ahol inkább csak viccesen egyszer csak azt mondja, ajánljak neki egy jó feleséget. Mondom, jó, Zolikám, megérdemled. De sehogy se találtam hozzáillőt. Két hét múlva aztán (magamat is alaposan meglepve) azt mondtam neki: Zoli! Magamnál jobbat én nem tudok ajánlani. Talán benne volt ebben az is, hogy már kerülgetett a pánik: mikor lesz végre családom, gyerekem nekem is? Lett mindkettő, de

gyerekek picik voltak, nem állhattam vissza, mert úgy kellett rájuk vigyázni, hogy nem adhattuk őket bölcsődébe se. A férjem pedig? Ő egy önvesztélyes, szókimondó ember, hát el is tanácsolták egy őszinte szó miatt az osztályáról – szülésznőgyógyász volt. Így álltunk egyszerre munka nélkül, fizetés nélkül, négyen egyszerre kenyér nélkül. A GYED volt minden keresetünk. Kétségbeesetten nyomorogtunk. Hihetetlen. Szinte szégyellem elmondani, volt, hogy citromot nem tudtam csöpögtetni a gyerekek teájába. Kapott volna munkát a férjem Pesten, de ahhoz ott kellett volna laknia, és mi nem akartuk még szükségből se elhagyni egymást, hát kitarítottunk és próbáltuk a lehetetlenséget. Nem tudom, mi

több lehetőség jusson a valóban gyógyulni akaróknak! Reform? Nagyon várom, mert valami jó változás feltétlenül kell, mert a társadalomban lehetetlenül nincs már semmi presztízse az orvosnak! Évek óta "készsülnek a tervek", és az ötletek hazmazából ki is jön egy-egy hevenyészett intézkedés, de ez nem reform. Nem igaz, hogy a reform (mint mondják: hogy eleinte legalábbis) lepusztulással jár. Lehet itt mellébeszélgni, de ha kinézünk a világba, látjuk, a jó egészségügyhöz pénz kell! Azon túl, kinek, minek is kell itt megváltozni, reformálódni? Az orvosnak? A gyógy módoknak? Nem inkább az államnak, a gyógyítást szolgáló állami szervezeteknek, kerekteknek és szabályozóknak? Azt kellene végre megadni, ami kell, ami szükséges, ami jár! A többi elvégi magán belül a szakma – minden átszervezést, ésszerűsítést, célszerűséget – a politika nélkül is. Mit reformálnék én meg? A fizetést azonnal. Az orvosoké is, a nővéreké is egyaránt siralmas. Az orvos itt-ott még csak talál valami mellékelt, de a nővérek a három műszak mellett nincs semmi lehetősége. Vagy menjen el esetleg még takarítani is? A rabszolgát is etették, itatták, fekhelye volt, hogy másnapra erőt gyűjtsön (ennyi belátás volt a fáraóban, és hajcsárjában is), különben piramis sose épül. Mit bánom én, milyen logót tűz magára, aki ezt megoldja! Hogyan? Ezt én nem tudom, de legalább sohase állítottam, hogy tudom. Valóban megérett a változtatásra a gyógyítás háttere és környéke, de mint mondtam és hiszem, az egészségügy képes megreformálni önmagát. Meg tud újulni, ha nem kötik gúzsba, szárnyalni tud! Rendelkezik annyi szak tudással, olyan erkölcsi alappal! – hányszor megüzentük már a politikának.

Azzal egyetérték, hogy legyen egy "alapellátás", amire mindenki jogosult, és az, olyan magas szinten, amit csak megadni képes a társadalom (ez esetben az állam); aki pedig többet, magánszobát, színes tévét akar, külön kiszolgálást, extra gyógy módot, az csak tegye be a kasszába az árát.

Mi itt, ami az osztályunkat il-

leti, az országos összevetésben sem állunk rosszul, de nagyon kínos lenne azért azt mondanom, hogy mindenünk megvan. Kapásból mondok több műszert, aminek a fontosságát meg tudom indokolni. De azért, mint megyei-funkciójú kórházi osztály, e pillanatban mindent ki tudunk vizsgálni és mindenféle kezelési módot is meg tudunk adni. Nemrég az országos mentő-főorvos hívott össze egy meetinget, ahol kiderült, hogy például a "bronchológiai készenlét", egyedül a mi osztályunkon van megoldva úgy, ahogy még a klinikákon sincs. Sürgős esetben 15 perc alatt összeáll a stáb és mozgó rendszerünkkel egyenesen a beteghez megyünk – ezt én nagy dolognak tartom. És ez is csak úgy lehet, hogy nagyon jó gárdánk van, a csapat fele velem egykorú, fele fiatal, és mind' betegcentrikus, elhivatott, emberszerető. És áldozatkész és törekvő. Új "dolgunk" most például az alvási zavarokat szűrő apnoe labor. A lakosság 5-7 százaléka szenved attól, hogy a garatfaluk éjszaka "összefekszik", nem kapnak levegőt, és akár 4-5 percig alig jut oxigénhez az agy, ezért vésszesen pusztulnak az agysejtek, és ezt észre se veszik, csak a tünetek jönnek, az áthorkolt éjszaka után fejfájás, fáradtság. Ki venné észre, ki gyógyíthatná ezt rajtunk kívül?

Szép ez a szakma! Bár nem volt könnyű hozzá az utam, ha újra kezdeném, újra tudógyógyász lennék. És nagyon szeretem oktatni is. Jelenleg allergológiai szakképzést vezetek itt a kórházban. Ez, országosan elfogadott szakirányú képesítést ad, és nagyon sikeres, nagyon hasznos, már csak azért is, mert nem kell messze utazni, szállást fizetni, a nővéreknek. Rendszeresen oktatom a mentőtszist hallgatókat és az "Asthma nurse" tanfolyam előadója vagyok évről-évre. Posztgraduális képzésben azokat a kollégákat is fogadjuk itt, akik második szakvizsgaként kívánják teljesíteni a pulmonológiát, vagy a belgyógyászat mellé, vagy az onkológiához, mert szükségesnek érzik, hogy rálátásuk legyen erre is – na, ez felér talán egy tudományos fokozattal... Nem unatkozom,

a napokban a debreceni egyetem országos rendezvényén leszek előadó, a krónikus hörgőhurut tárgykörében. Lehet, hogy mégis megcsinálom egyszer azt a nagydoktorit? Nem az az első vágyam, a legnagyobb kíváncsi, hanem csak az egészség. Ez az első! Mert csak így lehetek orvos, csak így családanya, akire számítani lehet, és egyáltalán... Annyi szenvedést, emberi tragédiát láttam már és látok, hogy én mindenképpen az egészséget teszem az első helyre! Minden más, mint a gazdagság, vagy a tudományos elismertség, csak utána jön. Minden, amit keresünk. Mit keresünk? A boldogságot, a nyugalmat, az előrelátás biztonságát, a fejlődést. El akarunk valamit érni. Beáll az ember egy keréknyomba, egy járomba és húzza-viszi, amíg él. Mi még ezt láttuk követhetőnek. Egészen más lett közben a világ. Szinte hihetetlen, hogy a mi kis osztályunkat, a kis csapatunkat még egyáltalán összetartja valami. Hogy mi? Az emberi közösség. A jelenlegi kórházigazgatástól sokat remélünk. Önmagukkal szemben is magas mércét állító kollégák, ezért is fogadjuk el tőlük a maximális elvárást. E rövid idő alatt is számos olyan intézkedést hoztak, aminek csak örülni lehet és maximálisan támogatjuk őket a betegorientált, kollegális és emberséges kórházvezetésben.

Én materialista világnézeten állok, így aztán, amit kifelé mutatok az befelé is úgy igaz. Semmi bajom a hittel, az nagyon szép, elfogadom, ha valaki vallásos, csak a képmutatást nem szeretem. Meg a kizárást, hogy márpedig egy marxista eleve lelketlen. Pedig az ember vallás nélkül is képes arra, hogy elfogadjon, tiszteljen, segítsen, hogy reméljen és szeressen. Nem az a fontos, mit mutatunk, mit hiszünk, hanem a kétségbevonhatatlan magatartás: **embertársainkhoz való viszonyunk megmond ró lunk mindent.** Ebben lehetetlen hazudni. Nagyszüleimet pap temette el, egy fiatalember, aki, miután látta, mennyire összeomlottam (hiszen én addig a nagyon nagy szeretetükben éltem), odalépett hozzám és azt mondta, hogy "hinni

kell". Hálás voltam érte, mert szebbet, emberibbet akkor nem is mondhatott. És én hiszem azóta is (mert materialista vagyok!), hogy az emlékek, a történetekben, tárgyakban is megfogható személyes emlékek valóságosan éltetik őket, annyira, hogy a gyerekeimnek is tovább tudom adni őket, már azzal is, ha csak mesélek róluk. Mert a gyerekeim szeretete befogadja, "feltámasztja" és élővé, teszi őket. Ez minden embert megillett. És gondoljuk csak el, hány és hány ember élete folytatódik így, mint emlékek, bennünk. Amíg csak ez a lánc meg nem szakad, ha halottak leszünk is, ki mondhatja, hogy megsemmisülünk?

És micsoda emlékeket tud megtartani a zene is. Én azt hiszem, igazi szakbarbár vagyok, aki hiába szeretnék, alig tudok valamit foglalkozni a kultúrával, mert néha egy-egy jó könyvön túl, egy-egy világnézeti utazáson kívül, szinte csak a zene marad nekem, mint relaxáló, pihentető menedék. Van még egy hasznos hobbi nagyon szeretek főzni és sütni, különlegességeket is és szépen tálalni. A lakáskultúra is a családom nagy öröme közel áll a szívemhez. És nagyon szeretem a tengert, mert feltöltődik és valahogy meg is fiatalodik tőle az ember, hogy aztán évekig jól bírja magát. Öt éve nem jártam a partján! El kell mennem újra, ehhez ragaszkodom, mint hangya az életéhez, ha már egyszer a világra jött. Pokoli erős tud lenni az életösztön, talán, mert csak egyszeri lehetőség, csak egyszer van az ember. De ezt azért ne vegyük tragikusan, mert akkor sokan nagyon másképpen viselkednének!

Ön, kedves főorvosnő aligha. Mert embertársaikhoz való viszonyán, hiába is készítené bármi, sehogy se tudna változtatni. Így aztán, ami egyszer már megtörtént, az véglegessé tette az ön minden és bármilyen időbeli viselkedését, ezért ön újra és újra csak itt találná magát Nyíregyházán, és ugyanabban a sóstói úti kórházban, mint "ágymelletti orvos", ahol is megballagthatatla önt.

Bugya István és Szabó Tibor

10 éves a Reanimációs Oktató Stúdió

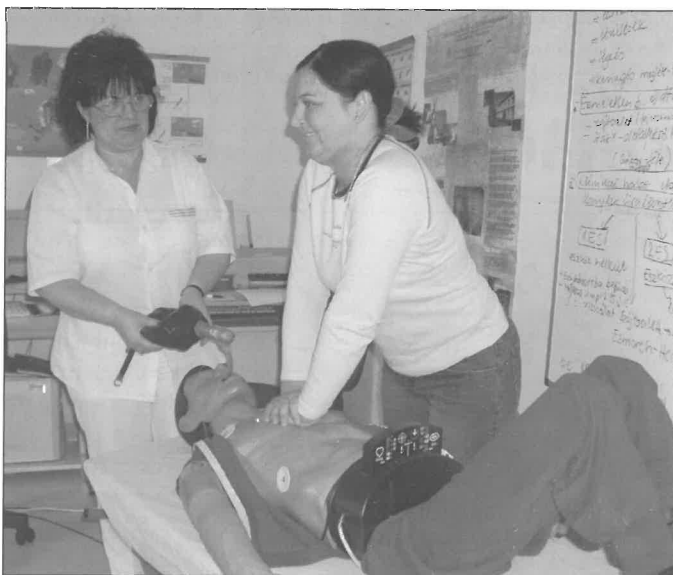
Az országban elsőként, 1999-ben kezdte meg működését ebben a kórházban a korszerűen felszerelt Regionális Reanimációs Képzési Központ, azzal a feladattal, hogy lehetőséget teremtsen az intézet orvosai és szakdolgozói számára a folyamatos szinten tartó újraélesztési, elsősegélynyújtási ismeretek megszerzésére. A továbbképzés akkreditációjáról az oktató stúdió vezetője, Buda Károlyné egészségügyi szakoktató gondoskodik évről-évre.

Az eltelt évtized bizonyítja, hogy szükség van erre a továbbképzésre, hisz a ritkán végzett beavatkozások készsége csökken, s hogy az egészségügyi dolgozók bármikor, bármilyen helyszínen képesek legyenek életet menteni, adekvát elsősegélyt nyújtani, folyamatosan szinten kell tartani az elméleti tudnivalókat és a manuális készséget.

Az elmúlt évek statisztikai adatai szerint évente 450-600 fő között van a továbbképzésen résztvevő, vizsgát tevő orvosok és szakdolgozók száma. Azáltal, hogy minőségügyi előírás szabályozza a továbbképzésen résztvevők évenkénti és kétévenkénti megjelenését, a hétköznapi gyakorlatban is érezhető egy másfajta gondolkodás. A továbbképzés hatékonyság-vizsgálatai egyértelműen alátámasztják, hogy a javuló manuális készség az újraélesztési gyakorlatban, megnövelte a belső betegellátás biztonságát is.

A 18 fős, kétévenként ismételt vizsgát tevő reanimációs oktatói team vezeti az elméleti és gyakorlati munkát főigazgatói megbízás alapján. Az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátítása nemcsak az egészségügyi végzettségűek feladata, szükségük van ezekre a tud-

nivalókra a társadalom egyéb területén dolgozóknak is. Sosem tudhatjuk kit mikor ér baleset, mikor kerül kritikus élethelyzetbe és az elsőnek helyszínre érkező személy felkészültségétől nagymértékben függ a sérült további sorsa. 2005. november 6-ától az Európai Újra-

élesztési Tanács (ERC) nem csupán a gyakori kurzusokon való részvételt szorgalmazza, hanem első helyre teszi a CPR minőségi végzését, mely azt jelenti, hogy a helyes újraélesztési technika elsajátításában kiemelt szerep jut az agymentésnek.

Ennek begyakorlására számítógépes program vezérelt gyakorlóbabáink kiválóan megfelelnek, mellyel lehetővé válik a minőségmérés, s a helyes technika elsajátítása.

A meglévő oktatástechnikai és szakmai felszereltségünk és a felkészült oktatók, lehetővé teszik a más egészségügyi intézményekben folytatott „mobil” továbbképzést is. Az elmúlt években 250 ember vett részt képzéseken. Az élet kihívásai szükségessé teszik, hogy nyissunk a nem egészségügyben dolgozók felé is, így 2006-ban akkreditáltattuk

pedagógusok számára is a továbbképzést, s lehetőségekünk van laikusok képzésére is. Sokszor fordul elő, hogy pl. tűzoltók vagy rendőrök érkeznek elsőként egy kárhelyre, s bizony nem mindig megfelelő elsősegélynyújtási ismeretük. A változás reményében tárgya-

hoz az is szükséges, hogy a III. és IV. évfolyam után a kórházi gyakorlaton résztvevő hallgatók munkáját felkért mentorok irányítsák, jó példával járjanak előttük, hiszen az is céljaink közé tartozik, hogy tanulmányaik befejezését követően szívesen jöjjenek kórházunkba munkát vállalni.

A demonstermi gyakorlatok vezetésében a stúdió oktatói mellett felkérés alapján külső szakemberek is részt vesznek.

Fontosnak tartjuk, hogy jelen legyünk minden olyan rendezvényen, ahol lehetőségünk van felhívni a figyelmet az elsősegélynyújtási ismeretek elsajátításának jelentőségére. Lehetőségek szerint bővítjük az eszközeinket, két éve már félauto-mata defibrillátor is rendelkezésünkre áll, így tudjuk oktatni annak használatát is.

Már két alkalommal, Ukrajnából érkezett orvosok és a speciális mentők is részt vettek a kurzusainkon.

2007 őszén házi elsősegélynyújtó versenyt szerveztünk a kórház egészségügyi szakdolgozóinak részvételével, majd egy sikeres megyei verseny szervezésével folytattuk a megmérettetést, melyről kórházunk dolgozói hozták el az első két helyezést. A vándorkupát így egy évig mi őrizhetjük.

2008 március 12-én az oktatóteam tagok vizsgáját követően átadásra kerültek az újabb két évre szóló megbízások, melyket az ápolási igazgató adott át. Ezzel egyidőben ünnepeltük a stúdió 10. születésnapját! Megköszöntük az oktatók munkáját, elhivatottságukat, hogy szabadidejükből időt szakítanak erre a nemes feladatra.

Buda Károlyné
egészségügyi szakoktató

lunk a katasztrófavédelem, a tűzoltók és rendőrök oktatásért felelős vezetőivel, hogy részt vehessenek továbbképzéseinken.

Referenciáink között szerepel több budapesti egészségügyi intézmény, melynek számos intézménye és örömdetes, hogy napjainkban egyre több nem szakmabeli is jelentkezik.

2005 szeptemberében új reanimációs stúdióval gazdagodott intézményünk, amit az akkori egészségügyi miniszter adott át. Itt történik az egészségügyi szakképzés hallgatóinak, az intézet által szervezett képzések résztvevőinek oktatása. A stúdió vezetője szervezi és vezeti immár 10 esztendeje az orvostanhallgatók nyári ápolástan gyakorlatát is, a hallgatók megelégedésére. Oktató kórház lévén fontos, hogy az orvostanhallgatók megismerjék az ápolói munkát is. Eh-

Elődöm és mesterem, apám József Attila, akit a még hívó gyermek konokságával és hitével próbáltam föltámasztani magamban. Költői létem tőle ered, amiképpen a testi apámtól s édesanyámtól; tőle tanultam a magyar versbeszédet, első verseim őrzik „szellem-ujjának” vonásait. Ő a világ legárvább s legkisebbségű költője, aki nem csak költőnek, „homo eticus”-nak is zseni volt, éppúgy, mint Nagy László.

Tőle tudom, hogy a költészet: szolgálat; szolgálata annak a népnek, amelyből az ember való. Tőle tudom, hogy a költészet a remény újratermelése. Tőle tudom, hogy a vers csak akkor jó, ha a valóság és az anyanyelv együttesen visszaigazolja. Tehát a költő nem tehet mást: szüntelenül és fáradhatatlanul tanulnia kell anyanyelvét és a valóságot . . .

Sokat tűnődtem azon, hogy a dunatáji népek irodalmában miért a költészet műfajáé a vezető szerep, az elsőbbség. Azt hiszem, azért, mert a kis népeknek gyorsan, szinte azonnal válaszolniuk kellett sorsuk, történelmük kihívásaira, a veszélyekre - s az irodalom műfajai közül a lírának, a versnek a legkisebb a reflex-ideje.

Így hát nem csoda, hogy a költészet napja kitalálódott. S nem csoda az sem, hogy nálunk, magyaroknál ez az ünnep József Attila születésnapjára esik.

Ő írta: *„...kell, hogy vers írassék. Másképp elgömbölné a világ gyémánttengelye.”*

Nagykálló, 1985 április

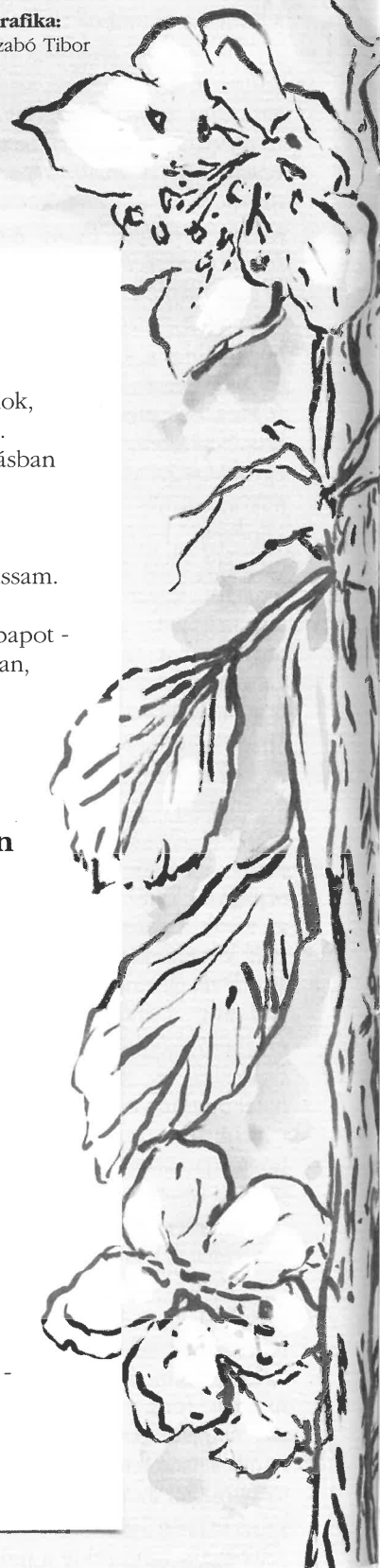
Ratkó József

A Magyar Költészet Napja

József Attila versei

Grafika:
Szabó Tibor

József Attila

Vidám és jó volt s tán konok,
ha bántották vélt igazában.
Szeretett enni s egyben másban
istenhez is hasonlított.
Egy zsidó orvostól kapott
kabátot és a rokonok
úgy hívták: Többé-itt-ne-lássam.
A görög-keleti vallásban
nyugalmat nem lelt, csak papot -
országos volt a pusztulásban,

no de hát ne búsuljatok.

1928 eleje

Nemzett József Áron

Nemzett József Áron,
szappanfőző, aki már
a Nagy Óceánon
szagos füveket kaszál.

Megszült Pócze Borcsa,
kit megettek a fenék,
gyomrát, hasát sorba,
százláb súroló kefék.

Szerettem Lucámat,
de Luca nem szeretett.
Bútoraim: árnyak.
Barátaim nincsenek.

Bajom se lesz többé,
lelkemmé lett mindahány, -
élek mindörökké
gazdátlan és ostobán.

1928 eleje

Köszönjük az I. Jósa Kórház Bál támogatóinak az önzetlen felajánlásokat.

Vállalatunk egyetlen
küldetése küzdeni
a legfontosabbért:
az Ön egészségéért.
Az egészség a legfontosabb.

Az I. Jósa Kórház Bál
kiemelt támogatója:

sanofi aventis

Az egészség a legfontosabb

Az I. Jósa Kórház Bál fődíját a
három éjszakás exclusive wellness
hétvégét az egerszalóki
Mesés Shiraz Hotelben****,
2 főre felajánlotta a:

Profi Komfort Kft.

Köszönjük.

EXPERT TOURS
UTAZÁSI IRODA

Ajánlataink:

Prága és Pilzen – autóbusszal,
2008. június 13-15 Hotel ***, reggelivel **29 900 Ft-tól/fő**

Hétvége Velencében – autóbusszal,
2008. május 10-12., Hotel ***, reggelivel **32 900 Ft-tól/fő**

Tunézia – repülővel,
2008. május 27-től 7 éj, Hotel ***, félpanzióval **39 900 Ft-tól/fő**

Korfu – repülővel, debreceni indulással,
2008. június 11-től 7 éj, Apartman**, önellátással **54 900 Ft-tól/fő**

Bulgária – repülővel, debreceni indulással,
2008. június 18-tól 7 éj, Hotel *****, reggelivel **69 900 Ft-tól/fő**

Ciprus – repülővel,
2008. június 10-től 7 éj, Hotel ***, félpanzióval **117 900 Ft-tól/fő**

Madeira – repülővel,
2008. május 26-tól 7 éj, Hotel *****, reggelivel **123 800 Ft-tól/fő**

4400 Nyíregyháza, Országzászló tér 6.
Tel.: (+36) 42/500-856 • Fax: (+36) 42/500-857
E-mail: nyiregyhaza@experttours.hu • www.experttours.hu

Elérhető álmok- Vállalkozói hitelek

Kedvező hitelkonstrukciók az OTP Bank kínálati palettáján

2006 óta könnyebb hitelhez jutni a mikro-közép és kisvállalkozóknak, - ebbe a kategóriába tartoznak az **orvosok, egészségügyi vállalkozások** is -, amennyiben egyéni vállalkozóként, vagy gazdasági társaságként végzik tevékenységüket. Az OTP Bank az egészségügyi vállalkozások számára is működési, fejlesztési, gépbszerzési, korszerűsítési hitelt ad. Mondhatjuk, hogy a hitel szabadon felhasználható. Gyorsan és egyszerűen igényelhetőek a **Jelzáloghitel**ek, és igen kedvező konstrukció a **Sprint Hitel** is. Korábban az induló vállalkozások nem, vagy csak nehezen juthattak hitelhez, ma viszont több kedvezményes hitel közül választhatnak. A **Sprint** és a **Jelzálog** szabadfelhasználású hitelek a belföldi gazdasági társaságok, az egyéni vállalkozók és a kezdő vállalkozások igényelhetik. **Nincs szükség üzleti terv készítésére.**

Rendkívül kedvező feltételekkel, alacsony induló költségekkel vehetik igénybe az OTP Bank Sprint Hitelét az ügyfelek, akár 25 éves futamidőre is.

A Sprint hitelt az egészségügyi vállalkozások a kérelem benyújtásától számított **öt napon belül megkapják**. Használható a hitel orvosi rendelő kialakítására, felszerelésére, korszerűsítésére, vagy más típusú egészségügyi, fitness, gyógyászati tevékenységekhez.

A Sprint hitel május végéig kedvezményes, vagyis **költségek megfizetése nélkül** kínáljuk. Ez azt jelenti, hogy nem kell megfizetni a kölcsönszerződés közjegyzői díját, illetve az értébecslés költsége is alacsonyabb.

A hitel használható svájci frankban, euróban, forintban, dollárban.

A hitel összege akár **50 millió forint** is lehet. Fedezetként magántulajdonú ingatlan jelzáloga kell pl.: lakóépület, nyaraló, rendelő, egyéb üzleti célú ingatlan.

A hitel **visszafizetési ideje** lehet **25 év** is. A visszafizetés kez-

dődhet **egy év türelmi idővel**, amikor a hitel törlesztését nem kell fizetni, csak a kamatot.

Ezt a hitelt ajánljuk még meglévő, bármely banknál fennálló ingatlan jelzáloggal rendelkező hitel kiváltására például azért, hogy a törlesztőrészt csökkenhessen.

Az egészségügyi vállalkozások számára, a hitelek túl ajánljuk a **penzügyek** rendezésére a kedvezményes díjszabású, csomagjellegű **bankszámla szolgáltatásainkat**.

Széleskörű igény kielégítését biztosítják, így a klasszikus, papíralapú fizetések mellett az időt és fáradozást megtakarító elektronikus, internetes szolgáltatásokig.

Az egészségügyi vállalkozások és alkalmazottaik részére fontos lehet a jövőre nézve az **önkéntes nyugdíj szolgáltatás**, a **magánnyugdíjpénztári befektetés** vagy az **adó-visszatérítést és árfolyamadó mentességet** biztosító nyugdíj-előtakarékosság és hozamolásának lehetősége. Fontos lehet privát pénzeikhez befektetési tanácsadás, intím, diszkrét kiszolgálás az **OTP Bank Privátbanki Befektetési tanácsadói által**.

A korszerű és sokrétű adó- és díjkezelési ajánlatainkat az OTP Bank honlapján www.otpbank.hu olvashatják, illetve pénzügyi tanácsot kérhetnek az OTP Bank Takarékpálota Nyíregyháza, Kossuth téri bankfiókjában, vagy 42-524-170 és a 42-524-149-es telefonokon.

**Az I. Jós Kórház Bál
III. díját
a Szalajka Relax hétvégét a
Szalajkaliget Hotelben****
2 fő részére felajánlotta az:**

Arokisz Kft.
Köszönjük.

Ne várjon nyárig!

Klímafertőtlenítés
és tisztítás
csak 6920 Ft.

Klímagáz csere,
tisztítás és
rendszerellenőrzés
csak 7920 Ft!

Most ajándék utastér illatosítással!

Az akció 2008. április 15-től május 31-ig tart. A részletekért keressen minket szervizeinkben.

Autó Kosbor
4400 Nyíregyháza, Kosbor u. 2-4.
Tel.: 42-59-89-59

Csősz Kft.
4400 Nyíregyháza, Rákóczi u. 60.
Tel.: 42-597-666

Kedves Munkavállaló!

Munkáltatója, a Jósza András Kórház gondoskodása révén Ön most kedvezményekkel veheti igénybe a Budapest Bank szolgáltatásait! Engedje meg, hogy megismertessük kedvezményes XSL folyószámlacsomag ajánlatunkkal!

XSL Folyószámlacsomag

EBKM: évi 0%-0,75%.

A számlacsomag részletes leírását a vonatkozó Hirdetmény, a Lakossági bankszámla, bankkártya, betét és folyószámlalehet Általános Szerződési Feltételek valamint az Üzletszabályzat tartalmazza.

- havi számlavezetési díj } 0 Ft
- éves bankkártyadíj } 0 Ft
- Mobilbank® Plusz havidíj }
- készpénzfelvételi díjmentesség (Havonta az első két tranzakció díja Budapest Bankos ATM-ből ingyenes. Abban az esetben, ha nem történik Budapest Bankos ATM-készpénzfelvét, úgy bármely más beföldi ATM-ből történő első készpénzfelvét ingyenes.)

A Budapest Folyószámlához igényelhető Budapest Internetbank® szolgáltatás, melynek belépési és havidíja valamennyi ügyfelünknek: 0 Ft

Akár 11.500 Ft első éves megtakarítás!

A fent említett kedvezmények a számlanyitástól kezdődően 1 évig érvényesek, azonban ügyfeleink a Hűség folyószámlacsomag igénybevételével az első évet követően is élvezhetnek Budapest Bank által nyújtott kedvezményeket.

Kedvezményes vásárlási lehetőség a Magyar Kedvezményhálózat emblémával ellátott kedvezményadó partnereknél országsszerte a Budapest Bank logós bankkártya felmutatásával (átlagosan 10% kedvezmény wellness, sport, egészségügyi szolgáltató partnereknél a hirdetményben megjelölt határidőig). Részletes lista: www.kedvezmenyhalozat.hu
Ügyfélszolgálat: 06-1-316-9860

S hogy érheti el mindezt? Szinte kényújtásnyira!

Amennyiben felkeltette érdeklődését a lehetőség, szeretettel várjuk a Budapest Bank Nyíregyházi Fiókjában (4400 Nyíregyháza, Kossuth Lajos tér 1-3., Tel.: 06-42-594-370), ahol munkatársaink készséggel állnak rendelkezésére!

Üdvözléssel:

Budapest Bank Nyrt.

A kedvezmények új számlanyitás esetén, a számlanyitástól számítva 12 hónapra érvényesek, amennyiben az ügyfél jövedelme, de legalább a minimálbérnek megfelelő összeg havi rendszerességgel a bankszámlára érkezik.

Visa Electron/Cirrus Maestro bankkártya

■ www.budapestbank.hu ■ Dolgozó! Infovonal: 06/40-44-77-44

Eladó ingatlana van, vagy vásárolni szeretne?

Hívja bizalommal irodánkat!
Munkatársaink a hét minden napján segítenek megoldani ingatlan nehézségeit!

SEGÍTHETÜNK?

4400 Nyíregyháza,
Hősök tere 14. fsz./1.
Tel: 42/407-476, 42/509-009
06-20/9691-639

Hungaropharma Zrt.

1061 Budapest
Király u. 12.

Tel.: 06-1-327-6700

Fax: 06-1-327-6868

LEG-OL Bt.
magasan képzett gyögmasszőrei szeretettel várja mindazon kedves vendégeit, akik higiénikus, esztétikus környezetben gyógyulni, ellazulni, felfrissülni, relaxálni vágnak!

■ **Bejelentkezés:**
06/70 383-6954 (Legeza Sándor)
06/20 244-1137 (Kulcsár József)

■ **Helyszín:** Aquarius Élmenyfürdő emeletén (masszázs igénybevétele esetén nincs belépő!)

adidas
FOREVER SPORT

Nyíregyháza
Zrínyi u. 2.

Bio-Kamra

MINŐSÍTETT BIOTERMÉKEK BOLTJA

4400 NYÍREGYHÁZA,

KORÁNYI U. 113. SZÁM ALATT

(Dísznövénystudió mögött)

Elérhetőség, információ:

06/70 315-1404 telefonszámon

Minőségi termék,
megfizethető áron!

- Tejtermékek
- Húskészítmények
- Szárazárú
- Pékáru
- Zöldségfélék, gyümölcsök
- Üveges készítmények
- Befőttek széles választéka
- Lekvások
- Mézek
- Rostos levek, szörpök

Mottónk:

„HELYES TÁPLÁLKOZÁS
AZ EGÉSZSÉG JEGYÉBEN!”

Szent István
Könyvesbolt és Teaház

4400 Nyíregyháza, Szent I. u. 4.

MONYÓK
PINCESZET

Cím: 3909 Mád, Tancsics út 18.
Tel./fax: +36-47-548-033
Mobil: +36 (30) 2-976-543, 2-576-515
E-mail: monyokpincszet@t-online.hu
www.monycok.hu; www.monycok.com

vodafone

hivatalos partner

4400 Nyíregyháza, Bethlen G. u. 2.
Tel.: (42)-402-305 • Fax: (42)-402-305

Szolgáltatások köre:

- VitaMAX csomag értékesítés
- Havidíjas előfizetés
- Ügyfélszolgálat
- Bankkártyás számlabefizetés

EÜDÉSZ kártya partner

www.it-services.hu

IT Services

Member of
T...Systems...

Tokajicum Borház

Birtok: 3915 Tarcál, Kültérület 1.
Postacím: 3910 Tokaj, Pf.: 36.
Tel./Fax: +36 (47) 580-017,
+36 (47) 580-018
E-mail: info@tokajicum.hu
www.tokajicum.hu

TOKAJICUM
BORHÁZ

AQUARIUS ÉLMÉNYFÜRDŐ

Nyíregyháza-Sóstógyógyfürdő, Sóstói út

Tel./fax: +36 42/596-860

E-mail: sostort@sostort.hu

Internet: www.aquariusfurdo.hu

Brekk Fitness

4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 11.

(30) 968-68-75, (70) 591-60-87

Egy virágzó kapcsolat

Tulipa Virágház

4400 Nyíregyháza,

Bottyán János út 10.

Tel.: 06 42 504 903

Nyíregyháza

Csaló köz 2.

Telefon/fax:

402-001

www.viziscentrum.hu

*Egyedülálló
vízisport-létesítmény
Kelet-Magyarországon!*

Nyíregyházától 15 percre, a 41-es főútvonalon, a leveleki víztározón.

800 m 5 oszlopos, 10 m magas vízi és wakeboard kábelpálya egyszerre 8 ember vontatására alkalmas.

Büfé, játszótér, wakeboard és Quiksilver shop

A shopban megtalálható termékek:

női és férfi wakeboardok, silécek, mellények,

neoprénruhák, board-shortok, sisakok, kesztyűk,

havasapás strandpapucskok és **Popobrasil**

női fürdőruhák egyenesen Braziliából, napszemüvegek,

órák, NO1 természetes anyagokból készült

egyedi ékszerek, kiegészítők stb.

*Kellemes kikapcsolódást
és jó szórakozást
kíván a
Vízis Centrum Levelek*

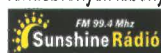
Kedvezményes vízi lehetőségek (www.viziscentrum.hu)

1 óra pályahasználat 2500 Ft bruttó

1 nap pályahasználat 6000 Ft bruttó

A Vízis Centrum minden felszerelést biztosít!

A pálya születésnapok, céges bulik és hasonló rendezvények lebonyolítására alkalmas.

**Nyitva tartás: április 1-jétől szeptember 31-éig
naponta 10.00–21.00-ig**

SIGNAL Biztosító Zrt.

4400 Nyíregyháza,
Szent István u. 8.

Tel.: 42/403-975

42/403-976

Fax: 42/403-976

E-mail: info@signal.hu

Honlap: www.signal.hu

Angyalné Rajhóczy Margit

4482 Kótaj, Rózsa 7. u. 4.

Tel.: (20) 994-4324

Növényvarázs

Dísznövény Stúdió Virágbolt

Bonsai-ok, orchideák, tillandisák,

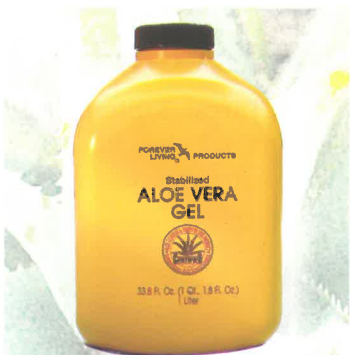
citrusfélék, rovarfogó növények,

növénybeültetések, ritka szoba-

növények, egyedi kompozíciók.

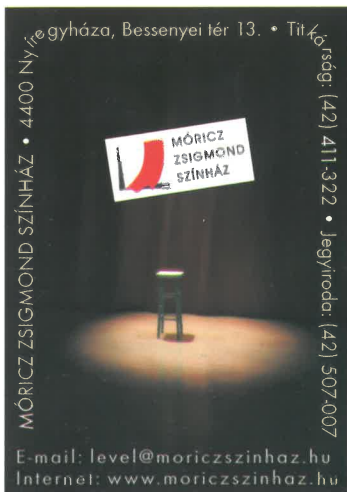
Nyíregyháza, Korányi u. 113.

Telefon: (42) 443-161

Nagy Gézáné termékgalmazó

4531 Nyírpazony, Árpád utca
(30) 518-5908

gyháza, Bessenyei tér 13. • Titok: (42) 411-322 • Jegyiroda: (42) 507-007
MÓRICZ ZSIGMOND SZÍNHÁZ • 4400 Nyíregyháza
E-mail: level@moriczszinhaz.hu
Internet: www.moriczszinhaz.hu

Mráz

Lászlóné

(20) 965-3031

(30) 246-5979

Tupperware
termékgalmazó

Az Oriflame Gyöngy Szponzor Pont

a hét minden munkanapján várja a

szépségtanácsadókat, érdeklődőket

11.00-17.00-ig a belváros szívében,

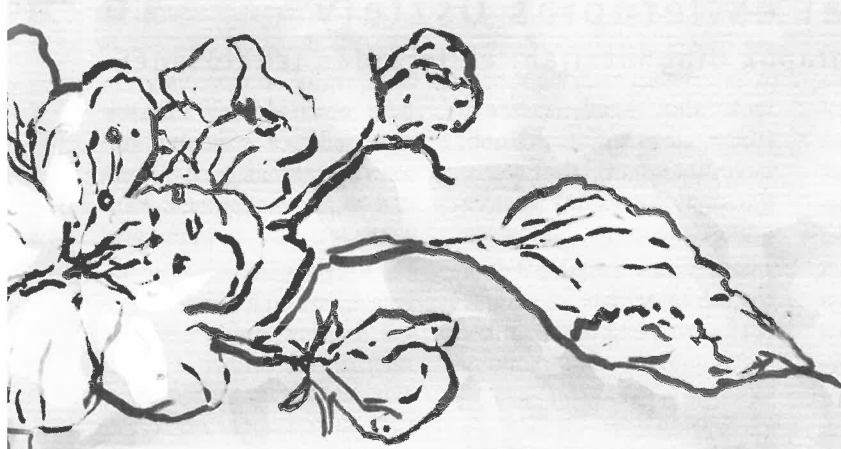
Nyíregyháza Szent Miklós tér 7. alatt.

(régí Egyház-köz)

oriflame

natural swedish cosmetics

(Szállj költemény...)

Szállj költemény, szólj költemény
mindenkihez külön-külön,
hogy élünk ám és van remény, -
van idő, csipjük csak fülön.

Nyugtasd a gazdagok riadt
kis lelkét - lesz majd kegyelem.
Forrást kutató, nem vért itat
a szabadság s a szerelem.

Szólítsd mint méla borjuszáj
a szorgalmas szegényeket -
rágd a szívükbe - nem muszáj
hősnek lenni, ha nem lehet.

1937 márc.

Meghalt Juhász Gyula

Szól a telefon, fáj a hír,
hogy megölted magad, barátom,
hogy konokul fekszel az ágyon.
A bolondok között se bírt

szíved a sorssal. Sehol írt
nem lőttél arra, hogy ne fájjon
a képzelt kín e földi tájon,
mely békén nyitja, lám, a sírt.

Mit mondjak most? Hogy ég veled?
Hogy rég megölt a képzelet?
Még nő szép szakállad s hajad.

Fölmondjuk sok szép versedet.
Mosdatnak most. Anyád sirat,
s társadtól jön egy sírat.

1937 ápr. 5.

Ajtót nyitok

Ajtót nyitok. Meglódul lomhán
a főzelék fagyott szaga
és végigvicsorog a konyhán
a karmos tűzhely. A szoba

üres, senki. Tizenhat éve
ennek, mit sosem feledék.
Viaszkos vásznu konyhaszékre
ültem, nyafognék, nem lehet.

Értem, hogy anyám eltemették,
de nincs és nyugtalan vagyok,
ezt nem értem. Felnőtt lehetnék.
(A mosogatótál ragyog.)

Nem fáj, de meg sem érinthettem,
nem láttam holtában anyám,
nem is sirtam. És érthetetlen,
hogy mindig így lesz ezután.

1935 febr. eleje

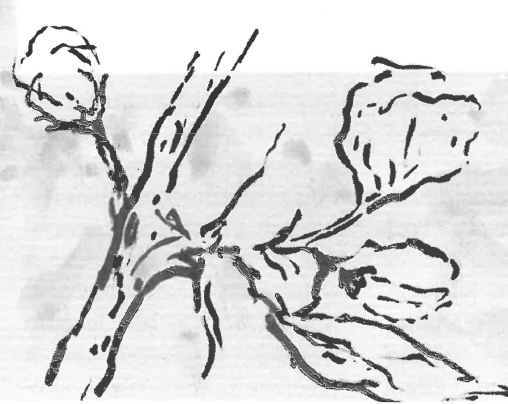
Ady Endre helyett mondom

A sírás nekem nem kenyerem.
Az Úr megverte kushadt fajtám -
Most nekilátok s én verem.

Talán az Ima sáppad ajkán,
Ha az Üvöltés ott terem.

S ha föl nem üvölt hulla-fajtám,
Addig verem, míg szétverem.

1923 febr. 17.

Izotópdiagnosztikai és Terápiás Osztály

Alkalmazott vizsgálómódszerek - az izotópok diagnosztikai és terápiás lehetőségei

Az Izotóplaboratórium 1978 márciusában jött létre a Központi Laboratórium részlegeként, melynek vezetője dr. Fodor Mihály professzor úr volt. Ő szorgalmazta az izotópdiagnosztikát, mivel a megyében igen nagy terület jódhiányos és magas a pajzsmirigybetegek száma. Az Izotópdiagnosztika

pajzsmirigyhormon meghatározás hosszú és bonyolult procedúra volt. A 70-es évek végén az akkoriban modernnek számító új RIA technika segítségével pedig már két óra hossza alatt eredményt értünk el. Hátránya annyi volt, hogy egy mintát nem lehetett meghatározni, össze kellett gyűjteni a vérszérumokat, és amikor a megfelelő mennyiség rendelkezésre állt, akkor tudtuk feldolgozni. Ez volt a kiindulópont, a

lyek, ahol dúsul az izotóp (ún. meleg vagy forró göb, vagy hideg göb, ahol a szokásosnál kevesebb halmozódik fel belőle), ami a klinikus számára nyújthat fontos információt.

Hosszú ideig használtuk a szcintigrafot, alkalmanként végeztünk vele máj-, agyszcintigráfiát is, de ezek a vizsgálatok akkor még nem váltak általánossá, mivel nagyon hosszú időt vettek igénybe. 1984-ben, amikor a laboratórium a jelenlegi sebészeti tömb első emeletére költözött, akkor kaptunk egy gammakamerát, amivel már gyorsabbak voltak a vizsgálatok, egyre jobban felfejlődött palettánk, már nagyobb számban végeztünk máj, csont, agyvizsgálá-

peíg tartó időszak egy nagyon sikeres szakasza volt az osztálynak. 1987-ben újabb gammakamerát kaptunk, így már két kamerával tudtuk vizsgálni a betegeket.

– A 90-es években alakult meg a Jósza András Kórházban az Onkoradiológiai Osztály. Ez a változás elősegítette a műszerpark bővítését?

– Természetesen az új osztály léte miatt is szükség volt a műszerpark fejlesztésére.

Az áttétek keresésénél a csontszcintigráfia volt az elsődleges, ami a daganatok csontáttéteinek korai kimutatását tette lehetővé. Ezért a csontszcintigráfiának a jelentősége, különösen az onkológia területén, igen nagy mind a mai napig. Az ún. sta-

kai Laboratórium kezdetben kis létszámmal - dr. Csató Endréné és Komár Pálné asszisztensekkel, valamint dr. Smidt Erzsébet vegyészszel - kezdte meg működését. Ehhez a teamhez dr. Nagy Zsuzsa főorvos az év májusában csatlakozott. Az asszisztensek közül Komár Pálné kitartott a labor mellett, jelenleg is az osztályon dolgozik. Ezzel a kis létszámmal indult az izotópdiagnosztika pajzsmirigvizsgálatokra, pajzsmirigyhormon-meghatározásokra épülve - tekint vissza az eltelt 30 esztendőre dr. Nagy Zsuzsa osztályvezető főorvos.

– Hogyan változtak a vizsgálómódszerek az eltelt évek alatt?

– Fordulópontot jelentett, amikor a labor műszerparkja új technikai eszközökkel gazdagodott, hiszen addig a

pajzsmirigy-diagnosztika egyik területe, de szükség volt a továbblépésre, arra, hogy meghatározzuk a pajzsmirigy nagyságát, hogy mennyit meddig terjed, túl, vagy alulműködik.

Ehhez a vizsgálathoz ún. jódfelvételi mérőhelyre volt szükség, ahol a beteg megkapta az adott mennyiségű izotópos jódot, majd bizonyos időközönként, kettő, huszonnégy, negyvennyolc óra múlva a nyak és a mellkas felső része felett méréseket végeztünk. Ezzel a vizsgálattal még csak a pajzsmirigy funkcióját tudtuk meghatározni, de nagyságát nem, ezeket az adatokat a 80-as évek közepe táján beszerzett műszer adta, amivel már le is tudtuk képezni a pajzsmirigyet, már látszott, hogy a nyakon hol, hogyan helyezkedik el, vannak-e a pajzsmirigyben olyan he-

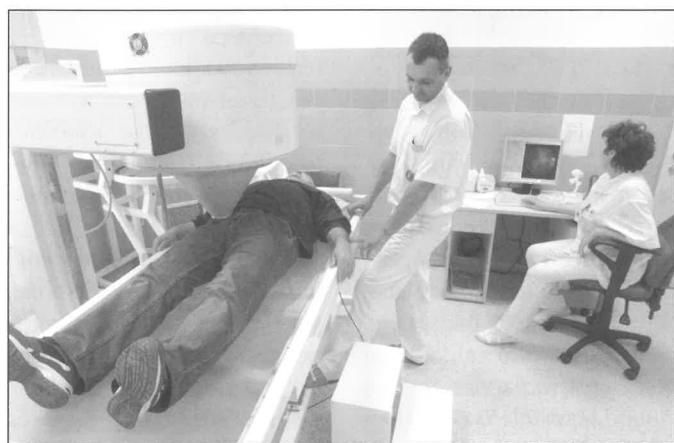

tokat, amelyekre igen nagy szükség volt, mivel abban az időben sem CT, sem MRI vizsgálatra nem volt lehetőség az intézményben.

A betegek diagnosztizálása invazív beavatkozással, angiográfiával történt, a mi vizsgálataink pedig vénás injekció segítségével történtek, azaz non invazív módon. Meg tudtuk állapítani, hogy az agyban van-e térfoglaló folyamat, daganat, akár jó, akár rosszindulatú, vagy történt-e valamilyen agyi katasztrófa, agyvérzés, vagy agylágyulás. Ez, az 1984-től a 90-es évek köze-

tikus vizsgálatok mellett, fokozatosan kifejlesztettük a dinamikus vizsgálatokat, amelyek közül a vese vizsgálatát említeném, amely a hipertóniás betegek kivizsgálásának sorában az első helyen szerepel, illetve alkalmazzuk a diabeteses betegek veseérintettségének feltérképezésére, a betegség előrehaladásával a vesestátusz megítélésére. 1995-ben a régi szcintigrafot lecseréltük egy pajzsmirigykamerára, erre azért vagyok büszke, mert az országban az első pajzsmirigykamerát osztályunk kapta. Az eltelt évek alatt ez a

készülék már kiszolgálta a betegeket, megérett a cserére. Nagyszámú, közel 2500 pajzsmirigyvizsgálatot végzünk évente, ezek alkotják összes vizsgálataink mintegy 40%-át, ugyancsak 40%-ot tesznek ki a csontvizsgálatok és a maradék 20%-ot az egyéb dinamikus vizsgálatok alkotják. A műszerpark fej-

lesztésével párhuzamosan növekedett az osztály létszáma is, hiszen a megnövekedett feladatokra, az évi 5-6 ezer vizsgálat elvégzésére nem volt elegendő számú munkatárs. 1991-ben dr. Halász Mária belgyógyász szakorvos csatlakozott az osztályhoz, 1994-ben pedig dr. Kiss Andrea gyermekgyógyász. Az eltelt évek alatt már mindketten megszerezték izotóp szakorvosi képesítésüket. A létszám bővítés természetesen nemcsak az orvosokra, hanem az asszisztensekre is vonatkozott, és miután nagy műszerigényű területről van szó, fizikusokat is alkalmazunk.

1990-ben Fodor professzor úr úgy ítélte meg, hogy az izotópdiagnosztika a hagyományos laboratóriumi munkától már annyira távol áll, hogy érdemes lenne önállóítani. Az ő javaslatára 1990-től önálló osztályként működik az izotópdiagnosztika, melynek egy esztendőig megbízott vezetője, 1991-től pedig kinevezett vezetője lettem.

– Ebben az évben új épületbe költözött az osztály. Milyen változást hoztak az új körülmények?

– Néhány évvel ezelőtt a menedzsment felvetette a Térségi Diagnosztikai és Szűrőközpont létesítésének tervét, ami már megvalósult. Ennek a pályázatnak az egyik feltétele volt, hogy az

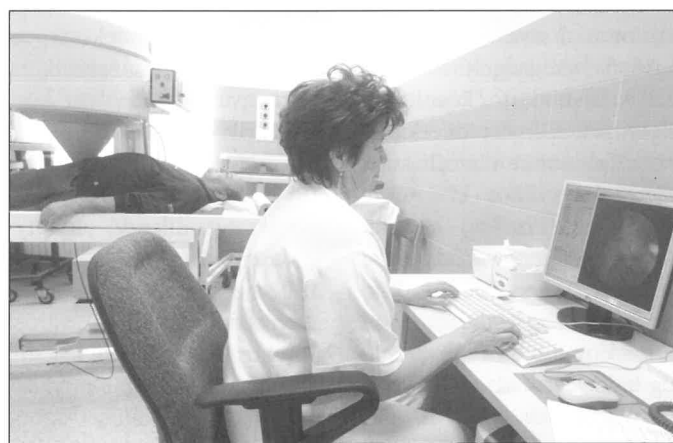
izotópdiagnosztika költözzön a felújított épületbe. Örültünk ennek a lehetőségnek, mert az eltelt 23 év alatt már kinőttük régi helyünket. Idén március 17-ével kezdődően költöztünk át az új épületbe. Műszerparkunk gyakorlatilag 100%-ban felújult, kaptunk egy kétféjes és egy szívvizsgálatokra alkalmas SPECT készüléket, a gammakamerát teljesen felújították, a pajzsmirigykamera rekonstrukciója pedig most van folyamatban. A műszerpark megújulása mellett, teljesen újak az értékelő programok is, ami feltételezi, hogy nekünk is bővítenünk kell ismereteinket, elsajátítani az új metodikákat, az értékelés módját. Voltunk tanulmányúton Debrecenben, Egerben, Veszprémben, olyan intézményekben, ahol SPECT készüléket működtetnek.

– Milyen vizsgálatokra alkalmasak az új műszerek?

– A kétféjes SPECT készülék alapvetően teljes testcsontvizsgálatra alkalmas.

Az eddigi vizsgálatok során a protokoll az volt, hogy a csípőízületből a koponyáig készítettük a felvételeket, az új készülékkel az ember feje búbjától, a talpáig lényegesen rövidebb idő alatt készíthetők el. Jól alkalmazható ez a módszer olyan betegeknél, akik nem mozdíthatóak, nem tudnak fordulni, hiszen a SPECT egy, a beteg körül körbeforgó gammakamera. A fej járja körbe a beteget, és nem a páciensnek kell mozdulnia. Ez a készülék a véleményalkotás biztonságát is fogja növelni. Lehetőségünk van szívvizsgálatok végzésére, jelenleg heti tizenkettőre, miután ez kétnapos protokoll. Ezt a vizsgálat számot szeretnénk felfuttatni, hiszen a kardiovaszkuláris betegségek hazánkban népbetegségnek számítanak.

Terveink között szerepel az agyi vérátfolyás vizsgálata is, hiszen a SPECT készülék segítségével lehetőségünk van rá.

Az átköltözés kapcsán megváltozik nevünk, Izotópdiagnosztikai és Terápiás Osztály az új elnevezésünk, ugyanis az eltelt évek alatt már terápiás kezeléseket is végzünk, ami indokolja a névváltoztatást. 6-8 év óta foglalkozunk a pajzsmirigy-túlműködés radiojód terápiájával, ami felfutó ágazat, évente közel 130 betegnél végezzük el ezt a vizsgálá-

tot. Az endokrinológusok visszajelzései alapján nagyon jól bevált ez a terápia, ami egy műtetet válthat ki. A másik, amit egy pár éve vettünk be, a daganatos betegek csontáttéteinek fájdalomcsillapító kezelése, közel 30 beavatkozásra kerül sor évente. Az áttétek a csontban képződnek, maga a csontvelő nem, de a csonthártya nagyon érzékeny és fájdalmas. Ez a kezelés vénás injekció - nem invazív beavatkozás - formájában adott béta sugár kezeléssel történik. Olyan anyagot tartalmaz, ami az áttétes gócban szelektíven kötődik az áttétekhez. A béta sugár hatótávolsága 3-5 mm, ennek azért óriási a jelentősége, mert a szervezet más részeit sugárkárosodás nem éri, csak a beteg gócot. Ez az anyag képes a fájdalmat felére csökkenteni, akár megszüntetni - nyilván egyéntől függően - nagyon jók a tapasztalatok. A hatás általában két héten belül jelentke-

zik, közben átmenetileg fokozódhat is a fájdalom, utána viszont három-négy hónapra jelentősen csökken. Előnye hogy négyhavonta alkalmazható ez a kezelés. A fájdalomcsillapító hatás mellett az eddigi tapasztalatok szerint a betegek egy részénél az elváltozás mérete is csökkent, ami nagyon biztató.

Kovács Mariann

Fertőző betegek ellátása 1968 előtt

Évszázadokon át az emberiség legnagyobb veszedelmét a fertőző betegségek jelentették. Országok városok néptelenedtek el miattuk. A történelem folyamán több ember halt meg járványos betegségek következtében,

1. kép: Az Erzsébet Közkórház fertőző osztálya

mint sérülésben. Csak a 19. században kezdtek igazolódni a korábbi sejtések, többek között Pasteur, Semmelweis, Devaine, Schwann, Koch stb. munkái nyomán, hogy a fertőző betegségek háttérben láthatatlan "kórokozó élőlények" állnak. A védekezés módszereire viszont csak a századfordulót követően jöttek rá (Ehrlich, Yersin, Pasteur, Högyes, Fodor). A modern kezelési módok megjelenéséig a fertőzésekkel szembeni közegészséges leghatásosabb védekezés az elkülönítés volt. A nagyobb települések ezért igyekeztek kisebb-nagyobb járványkórházakat létesíteni.

Nem volt ez másként Nyíregyházán sem, ahova többnyire a jövő-menő katonaság hurcolta be a járványokat. Régebben a pestis végzett nagy pusztítást, aminek következtében a 18. század elejére a város szinte elnéptelenedett, majd jött a kolera. Írott nyomainak vannak annak, hogy bár Nyíregyházán

1833-tól volt egy városi kórház, a járványok idején nagyobb középületeket is berendeztek a fertőző betegek elkülönítésére és ápolására. Az 1831-es kolerajárvány alatt a serfőzőház, 1849-ben a kisdodó épülete vált ide-

iglenes kórházzá, de előfordult, hogy iskolákat, vendégfogadókat rendeztek be ispotálynak. Miután a leggyakoribb fertőző baj akkor már a kolera volt, ezeknek az ideiglenes kórházaknak a neve gyakran "cholera kórház" volt.

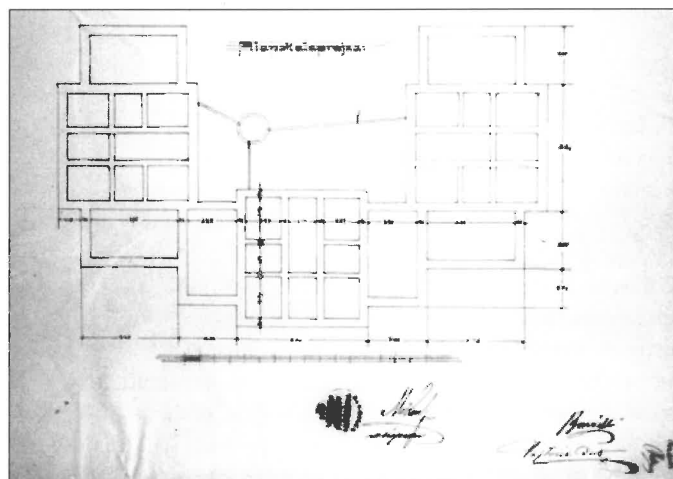
A helyi városatyák már az 1854-es járványban elhatározták egy állandó járványkórház alapítását. Végül 1891-ben a csapatkórház szomszédságában, a városi kertgazdaság mellett létesült az állandó városi járványkórház. Az épület állaga azonban gyorsan romlott, 25 kopersószerű ágya rozoga, felszerelése elavult és hiányos volt, nem felelt meg a városi igényeknek. Hosszú évekig folyt a vita a városvezetésben, hogy kell-e egy új járványkórház, hiszen az 1899-ben megnyílt Erzsébet Közkórház is rendelkezett egy kis modern fertőző osztállyal, melyet a "D" pavilonban rendeztek be 15 ágygal. (1. kép) (Megjegyzendő,

hogy a tüdőbetegeket külön gyógyították a "C" pavilonban 21 ágyon.) Közismert nevén, a "ragályosok pavilonja" 3 traktusú épület volt jól elkülönülő 3 bejáratral. (2. kép) Az osztály felügyeletét dr. Lórencz Gyula belgyógyász főorvos látta el 1915-ig, majd később is az éppen praktizáló belgyógyász, majd gyermekgyógyász főorvos.

Az első világháború alatt létesült városunkban egy izolált katonai megfigyelőállomás, ahol az északi harcterről érkező katonákat ápolták, fertőtlenítették és 5 napig megfigyelték, hogy nem szenvednek-e valamilyen betegségben. Szoros együttműködés volt az ún. barakkkórház és Erzsébet Közkórház között. Az 1919-es hastífuszjárványnál pl. a katonák ruháit itt fertőtlenítették.

gek között valamennyi évben kiemelkedett a hasi-hagymázos (tífusz), orbáncos és váltólázás esetek száma. Az ápoltak 7%-át elvesztették, ami nem az ápolás színvonalát minősítette, hanem inkább annak tudható be, hogy a század elején még nem álltak rendelkezésre hatásos gyógymódok a fertőző bajokkal szemben. A veszteség többnyire a hastífuszos, orbáncos, roncsló toroklobos (diftéria) és vörhenyes betegek körében mutatkozott.

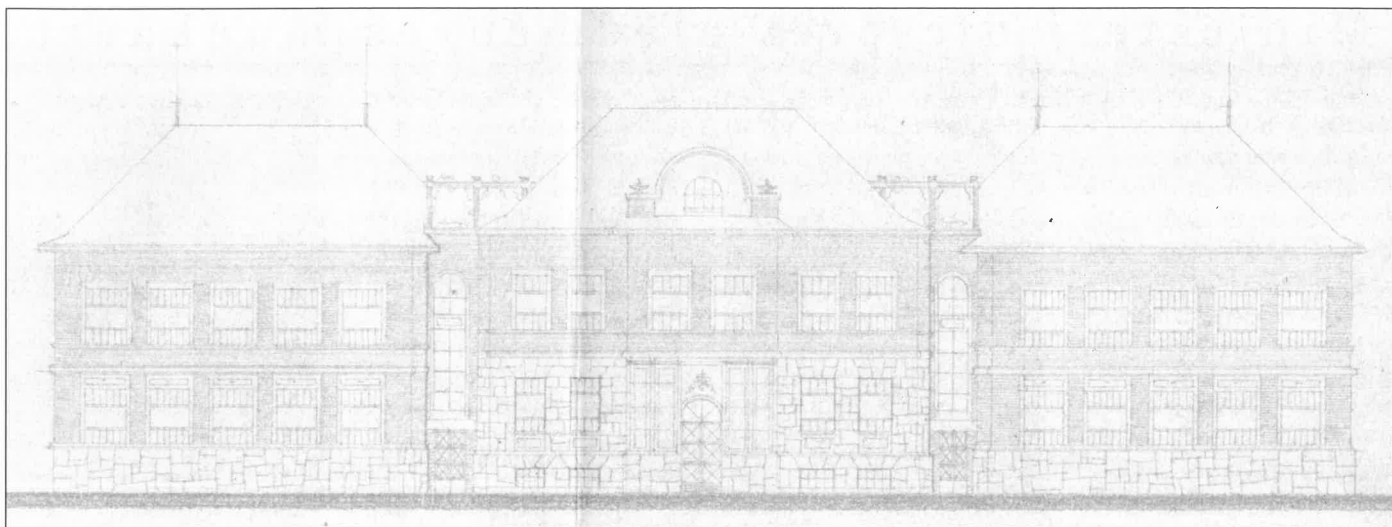
A húszas években a kórházbővítés és a városi járványkórház gondjai összefonódtak. A városatyák ugyanis úgy vélték, hogy ezt a ketős problémát egy intézkedéssel oldják meg, vagyis felépítenek a vármegyei kórház területén egy olyan fertőző/járvány pavilont, amely

2. kép: A fertőző pavilon alaprajza

A kórház első 12 évének részletes statisztikáiból kitűnik, hogy a fertőző osztály betegforgalma évente átlagosan közel 140 fő volt, 2699 átlagos ápolási nappal. Voltak kiugró évek, pl. 1903-ban 206 beteget kellett felvenni, akiket 3552 napig ápoltak, vagyis átlagban közel három hétig tartózkodtak az osztályon. A fertőző bete-

kiszolgálja a város lakosait, de egyúttal gyógyulást ad a vármegyei betegeknek is. Az épületet a kórház többi részétől elkerítve akarták elhelyezni és külön kapubejárattal látták volna el. Fábián Gáspár műépítész 1926 márciusára el is készítette az épület tervét. (3. kép) A fertőző-járvány pavilont 70 ágyas, egyemeletes impo-

3. kép: Fábián Gáspár meg nem valósult fertőző pavilon terve

zans épületnek tervezték. A hat külön bejáratú és három lépcsőházzal összekapcsolt épület öt szakaszból és egy elkülöníthető részből állt. A középső traktus földszintjén az orvosi szobák kaptak he-

lyet, alagsorában a tömeges járványok esetére szükséges fertőtlenítő fürdőt helyezték volna el. Az épület fűtését az új sebészeti pavilon fűtőrendszeréről kívánták megoldani. A terv azonban gaz-

dasági okok miatt nem valósult meg.

Önálló, korszerű fertőző osztály megnyitására csak negyven évvel ezelőtt 1968-ban került sor. A ma is álló épületben 88 beteg elhelye-

zésére volt mód. Az önálló osztály első főorvosa Székelyföldi József volt.

*Dr. Kübrner Éva
könyvtárvezető*

Nők, anyák, tavasz

Valahogy úgy adódott, hogy eddigi életemet mindig a nők vonzásában éltem. Kicsi voltam, csenevész és balkezes, ez nem tett jót megítélésemhez, társaim körében, de ott voltak a nők. Érdekes, hogy szerettek, babusgattak, mégis tartottam, olykor félttem tőle. Nekem az udvarlás kész kín volt. Akartam hasonlítani társaimhoz, barátaimhoz, megjátszani a lehengerlő nagymenőt, a sármos lovagot, de nem ment.

Azután a pályára kerülve: nők, nők és nők. Kollégák, nővérek, anyukák. Most, 60 évesen próbálok valami számadást vetni, egyenleget vonni, nehezen sikerül.

Mikor Lenke mama újra megjelent az életemben, aki pelenkázott, ringatott, vagy Palicz madám, aki szülesztett, vagy Mamuska, aki gyermektelen volt és úgy szeretett, mint sajátját, és alig voltak körülöttünk férfiak, akikre emlíkeznénk.

Vagy néhány lump, szédelgő, kiszámíthatatlan kandúr, akik csak éppen megérintették a familiát.

Betyár nehéz úgy egyáltalán beszélni a nőkről. Anyám, tündöklő szépségével, határtalan odaadásával és ellentmondást nem tűrő akaratával kiharcolt mindent

nekünk, vagy még többet is. Apám bölcs nyugalmával, kimértiségével, olykor elengedett egy-két tányért, - persze az olcsóbbakból - a szét-

hulló cserepek helyére tették az indulatokat.

Mikor megnősültem, jöttem rá, mi a nagycsalád, a megértő, megbocsátó szeretet. Szegény anyósom 30 éven át élvezhette faxnijaimat, türelmetlenségemet és terelgette mellette a familiát.

Vagy ott van a lányom, okos, praktikus, és szedi magára a kompromisszumokat, ahogy egy feleséghez illik. Persze az, hogy nő, egyre inkább látom, önmagában semmit érő fogalom. Láttam a csecsemőotthonban a megtört, agyonhajszolt, megvert, réveteg szemű anyákat, akik úgy ragaszkodtak porontyaikhoz, mint az utolsó szalmaszállhoz, vagy számító, minden ösztönt nélkülöző némbereket, akik még engem is megloptak. Látom

a kismimizett férfiakat és a gyilkos indulatokat, akikről rettegnek a családok és elnéző a törvény.

Látom az összefonott ujjú egymáshoz simuló párokat, akik majd megváltják a világot. Behozzák a napfényt, a kacagást mindannyiunkhoz.

Reggel, amikor elkészönnök és utánam int feleségem, valami csodálatos érzés jár át, pedig, tudom, hogy nem lesz könnyű a nap, teli lesz vesződéssel, esetleg kudarcokkal. De az a kéz, az egyre ráncosodó fáradó kéz az enyém. Vanak napok, amiket ki neveznek-kinevezünk szeretet napjának, ünnepének. Forgolódnak a virágboltban, az ékszerüzletben a jobb érzésűek, dugva viszik az ajándékot, kíváncsian várják a viszonzást. Én arra gondolok, hogy kellenek-e ezek a dekrálalt napok, kellenek-e a kikényszerített csókok, nem hiszem.

D.T.

Miniszteri dicséret eredményes munkáért

Miniszteri Dicséretben részesült eredményes, példamutató tevékenysége elismeréseként Zsiros Jánosné, a Pszichiátriai Osztály szakápolója. Az elismerést március 15-én vette át Budapesten, az Egészségügyi Minisztériumban Horváth Ágnes egészségügyi minisztertől.

Meglepett ez a kitüntetés, titokban tartották főnökeim, hogy felterjesztettek rá, a minisztériumtól kaptam az értesítést.

1967-ben a Kölcsey Ferenc Gimnáziumban érettségiztem. Egyik közeli hozzátartozóm beteglátogatása során figyeltem fel az ápolói munka szépségére, arra, hogy milyen örömteli dolog segíteni másokon. Ekkor határoztam el, hogy ezt a pályát választom. 1967. szeptember 16-án léptem a Jósza András Kórház kötelékébe, mint tanfolyamos ápolónő. Az I. Belgyógyászati Osztályon kezdtem. A tanulást, a képzést mindig fontosnak tartottam, ezért munka mellett általános ápolónői képesítést szereztem. Tanulmányaim alatt betekintést nyertem a többi osztályon folyó munkába is. 1972-ben, a lányom születése után a Neurológiai Osztályra helyeztek, három műszakban dolgoztam. 1978-ban a fiam születése után, az akkor már Neurológiai és Pszichiátriai Osztály gazdasági nővére lettem. Ez egy igen összetett feladat volt, sok mindennel kellett foglalkoznom.

1985-ben a két osztály szétválásakor a Pszichiátriára helyeztek, ahol továbbra is gazdasági nővérként dolgoztam és emellett a kezelő nővér teendőit is elláttam. 1992-ben, saját kérésemre két műszakban folytattam a munkámat, egészen a nyugdíjazásomig. Az egészség-

ügyi munka nagyon szép hivatás, amit minden egészségügyi dolgozónak tudatosan kell vállalnia. Tudatában kell lennie, hogy ez a munka sok lemondással jár. Felelősséget kell vállalni mások életéért, a rá bízott betegek testi-lelki állapotáért. A hivatásszeretetet az motiválja, hogy az ember a lehető legjobban végezze munkáját. Középpontban mindig a beteg van, mert a legmagasabb szintű ápolási modell alapján megtervezett és kivitelezett munkát tönkretehet egy rosszul megválasztott mondat, vagy gesztus. Egy kedves mosoly, egy bátorító, megnyugtató szó, egy szeretetteljes kézfogás a beteg

számára több mint gyógyszer. Az ápolás tudomány, de egyben művészet is, mely megköveteli a megértés és a szakmai tudás mellett olyan készségek alkalmazását, mint a természetes magatartás, érzelmi nyitottság, jó empátiás készség, nyugodtság, hitelesség, dönteni tudás a nehéz pillanatokban, valamint a kölcsönös megbecsülés kiépítését. Az egészségügy változásai és az orvostudomány fejlődése új kihívásokat jelent az ápolóknak, melyeknek csak állandó szakmai képzéssel lehet megfelelni. Pályafutásom alatt mindig fontosnak tartot-

tam a szakmai fejlődést, a tanulást, amely hozzásegített a szakszerű betegápoláshoz. A kórház szervezésében 1978-ban az általános ápolónői, 1984-ben ideg-elme szakápolói képesítést szereztem, 1988-ban főnővér-továbbképző tanfolyamon vettem részt, 2002-ben a Zay Anna Egészségügyi Szakközépiskolában Ápoló "HÍD" képesítést szereztem.

A pszichiátriai beteg ápolása eltér a többi osztályon kezelt betegektől. Úgy gondolom, hogy nagyobb fizikai és pszichikai megterhelést jelent. A testi-lelki egyensúly elvesztése, a pszichikai folyamatok összefüggéseinek megbomlása, a tu-

a nyugdíjas búcsúztatómon, amit az emlékkönyvbe írt egyik munkatársam. "Köszönöm azt a sok jót, szépet, tanítást, türelmet, amit kaptam tőled. Tőled tanultam meg hivatásom szeretetét". Nagyon jó érzés volt olvasni ezeket a sorokat, de jó érzés volt a munkám során azt hallani a betegektől, hozzátartozóktól. "de jó, hogy itt van nővére".

Örömteli nap volt számomra 2004. március 14-e, amikor az egészségügyi miniszteri Dicséretet munkámat megköszönve dr. Horváth Ágnes egészségügyi miniszter átadta. Nagyon meglepett, de nagyon örültem neki. Ugyanígy örültem az 1987-ben kapott Főigazgatói Dicséretnek, vagy 2002-ben a Semmelweis-díjnak. A kitüntetés egy team munka eredménye, hiszen tagjainak lelkiismeretes munkája nélkül az én munkám sem lett volna sikeres. Ha újra kezdeném, akkor is ezt a hivatást választanám. A nyugdíjas évek nem jelentenek pihenést, hiszen most majd szeretteimre jut több időm. Gyermekeim, három unokám boldogságot és vidámságot hoznak életembe. Nagyon jó érzés, hogy 90 éves anyukám is mellettem van. Most már az ő gondjai-val is többet tudok foglalkozni. Köszönöm a kórház és az osztály vezetőinek, hogy a team tagja lehettem, köszönöm az elismerést.

Pálházi emlékek

A nyár még várat magára, de sokan már a nyári szabadság eltöltésén gondolkodnak. Kórházunk Pálházán évek óta biztosít üdülési lehetőséget a dolgozók gyermekeinek, sokan megfordultak már ebben a táborban, rengeteg élménnyel tértek haza és örömmel választanák ismét ezt az üdülési lehetőséget.

*Valkovicsné Halkó Mónika
Rehabilitációs Osztály
ergoterapeuta*

Két gyermekem van, 12 és 8 évesek. A múlt esztendőben volt először arra lehetőség, hogy Pálházán nyaraljanak szülők nélkül, ami nagy szó, hiszen eddig mindig együtt vakációztunk. A nyaralás során tanultak egy kis önállóságot, a nagyobbik lányom pátyolgatta a kisebbiket, nem volt gond, jól érezték magukat.

*Valkovics
Vivien és Mónika*

A táborozás ára is nagyon baráti volt, kilencezer forint, amit sikerült kigazdálkodni.

Sokat kirándultak, bár az éjszakai túrán elfáradtak, de volt lehetőségük a fáradalmakat kipihenni. Hegymászás, kenuzás, úszás szerepelt a programban. Meg voltak elégedve az ellátással, izlett nekik a tábori koszt, figyelték rájuk, gondoskodtak

róluk. Szinte minden nap hívtam őket telefonon, ilyenkor mindig rengeteg új élményről, új barátságokról számoltak be. A lányaim visszavágytak ebbe a táborba, ha lesz rá lehetőség, örömmel jelentkeznék ismét. A férjem kamionsofőr, nyaranta legalább egy alkalommal elviszi a lányokat külföldi kirándulásra, ami ugyancsak maradandó élményt jelent számukra.

Valkovics Mónika: Nagyon jól éreztem magam a táborban, volt sok játék, sokat kirándultunk, strandoltunk, minden program nagyon jó volt, de én a strandon szerettem a legjobban lenni.

Valkovics Vivien: Mónikával együtt töltöttünk egy hetet a táborban. Megismertem egy új játékot, a számháborút, ami nagyon izgalmas volt. Nagyon sok programot szerveztek, a kenuzást kihagytam egy kicsit féltem a víztől, de nagyon tetszett a rókavadászat, ami abból állt, hogy az erdei tisztáson papírból készített rókákat rejtettek el, ezeket kellett megkeresni, aki a legtöbbet gyűjtötte az lett a győztes. A testvérem Mónika nyerte az egyik díjat, egy jégkorszaki plüss állatkát, nagyon örült neki.

Ez egy programokban gazdag tábor volt, szívesen mennék újra.

Többgyermekes nagycsalád a miénk 12, 11 és 6 éves gyermekeim vannak. Pár évvel ezelőtt a karitás által szervezett táborban nyaraltunk, tavaly voltak csemetéim először szülői felügyelet

*Somogyi Árpádné, Ilke
AITO, orvosírnok*

nélkül Pálházán, ahol remekül érezték magukat. Sok ismerősre, barátira találtak. Jó volt az ellátás, sok emlékezetes programon vettek részt. A mai napig emlegetik a kalandtúrát, a Bodrogon való kajakozást, bár én egy kicsit féltettem őket a folyótól, de ahogy elmondták volt rajtuk mentőmellény, vigyáztak rájuk. Sokat kirándultak, strandoltak és felfedezték a környező települések nevezetességeit.

Idén is pályáznak, reméljük sikerül ismét néhány emlékezetes napot eltölteniük ebben a táborban.

*Komonai Péterné Bea
Neurológiai Osztály
asszisztens*

Korábban a Balatonon és Bükkszéken nyaraltunk Ta-

valy voltak a gyerekek először Pálházán. A lányoknak emlékezetes volt a táborban töltött hét, jó kis csapat kialakcsolódott össze, élményekkel tértek haza. Strandoltak Sárospatakon, kirándultak, túráztak, tetszett nekik a kenuzás is. Azóta is tartják a kapcsolatot a táborban megismert gyerekekkel. Azt mondják, szívesen viszsza mennének. Idén is pályáznak erre a lehetőségre, ha nem sikerül, akkor nyári programnak marad a strandolás.

*Hegedűsné Fehér Györgyi
Reumatológiai Osztály
ápolónő*

A múlt évben a kórház által nyújtott táborozási lehetőséget használtuk ki. Három gyermekem van, szűkösek az anyagiak, ritkán engedhetjük meg magunknak, hogy az egész család elmenjen nyaralni, ezért örültünk ennek a lehetőségnek.

Pálházán a két nagyobbik gyermekem, a 11 éves fiam és a 14 éves lányom nyaralt. Jól tanulnak, szorgalmas gyerekek, megérdemelték ezt a jutalmat. Azt mondták, gyorsan elrepült az a néhány nap, még szívesen maradtak volna egy kicsit tovább.

A MAGYAR GYERMEKNEUROLÓGIA, IDEGSEBÉSZETI, GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGPSZICHIÁTRIAI TÁRSASÁG KONGRESSZUSA

25 év után újra Nyíregyháza adott otthont április 10-e és 12-e között a neurológiával, idegsebészettel és pszichiátriával foglalkozó gyermekorvosok országos kongresszusának.

Az 1970-es évek közepéig a gyermekekkel foglalkozó ideggyógyászok, pszichiáterek és idegsebészek a felnőtt szakmai társaságoknak voltak a tagjai, majd 1974-ben megszervezték saját szekciójukat. E szekció munkájának a célja az volt, hogy az egymáshoz közeli szakterületen dolgozó orvosok közötti kapcsolat szorosabbá váljon, és ezeket a kapcsolatokat a gyógyítás szolgálatába állíthassák. Ennek eredményeképpen könnyebbé vált az egységes szakmapolitikai elvek kidolgozása, azok képviselete. A szekció 1990-ben társasággá alakult.

A társaság egyik fő tevékenysége a tudományos ülések és továbbképzések rendezése. 1976-tól, változó helyszínen évente kerül sor az országos kongresszusra.

Nyíregyháza egy alkalommal volt már rendezője a kongresszusnak, 25 évvel ezelőtt.

Másik jelentős feladata a társaságnak a szakorvosi képzés segítése. Munkájának eredménye, hogy 1984-től gyermek-ideggyógyászati szakvizsga megszerzésére is

lehetőség van, a gyermekpszichiátriai szakképzés már korábban volt. A szakvizsga követelmények kidolgozása, folyamatos frissítése is a társaság feladata.

A Nyíregyházán megrendezett kongresszus lehetőséget nyújtott egymás munkájának megismerésére, a szakmai és baráti kapcsolatok ápolására. A rendezvény fő témája a fájdalom volt. A résztvevők képzettsége lehetővé tette e témakör

széleskörű megbeszélését. Az ideggyógyászok külön szekcióban foglalkoztak a fertőző betegségek ideggyógyászati vonatkozásával, a védőoltások jelentőségével. Az idegsebészek a legújabb műteti technikákról, ezek eredményeiről számoltak be. A pszichiáterek fő témája gyermekkori szorongás volt.

A Jósza András Oktató Kórház Gyermekosztályának korábbi főorvosa, Szombathy Gábor ismerte fel, hogy a szakmai ismeretek bővülése miatt megyei kórházi szinten is szükség van arra, hogy a gyermekgyógyászatban belül is specializálódjanak az orvosok 1-1 szakterületre.

A hetvenes évek végén először a gyermek-kardiológia, dr. Fazekas Árpád vezetésével, majd a gyermekideggyógyászati szakrendelés indult el az osztályon 1981-ben, amikor dr. Princzinger Ágota ideggyógyászati szakvizsgát szerzett. 1986-tól dr. Dicső Ferenc

osztályvezető főorvos – tovább folytatva elődje munkáját – szervezésében további speciális ellátási formák alakultak ki (gyermek intenzív ellátás, neonatologia, gyermekpszichiátria, gyermekbőrgyógyászat, endocrinológia, diabetológiai, immunológia, pulmonológia, stb). Ez a specializálódás, azóta is tart. Jelenleg 10 szakmában 22 specialista dolgozik a fekvő és járóbetegek ellátásában. Ezeken a területeken a megye egész gyermekpopulációját ellátják. Vannak olyan szakmák, ahol már a második generáció is levizsgázott.

Jelenleg 4 gyermekideggyógyász, 2 gyermekpszichiáter (két kolléga képzése jelenleg folyik) látja el ezen terület munkáját. Kórházunk idegsebészei részt vesznek a gyermekkori idegsebészeti betegek ellátásában is, különös tekintettel a neurotraumára. A szakambulanciák napi ellátásban biztosítják a betegek kezelését, Az osztály fekvőbeteg ellátást is biztosít, megfelelő műszeres feltételekkel.

Egy éves az Ápolási Osztály

A Sóstói Úti Kórház lélekvidító tölgyei veszik körbe az Ápolási Osztályt, amely a Pulmonológiai épület II. emeletén immár egy éve működik. 2007. április 1-jén teljesen fel-újítva, 17 kórteremmel, 50 ágygal, 18 ápolóval kezdte meg az aktív kórházi ellátásra nem szoruló, átmenetileg szakápolást igénylő betegek ellátását. Azóta is teljes ágykihasználással működünk. A betegek és hozzátartozóik nagyon elégedettek az ellátással, az ápolószemélyzet lelkiismeretével és velünk együtt kívánják, hogy a menedzs-

ment tovább bővítse osztályunkat.

A havonta vezetett ápolási mutatók tükrözik az ápolás minőségét, így pontosan nyomon követhetjük az ápolási napok számát, tartamát és eredményét. Nagyon örülünk, amikor látjuk, hogy a fizikailag és mentálisan elesett állapotban érkezett beteg megerősödve, jó általános állapotban és elégedetten távozik osztályunkról. Akiket pedig már osztályunkon ápoltunk, újra szeretnék igénybe venni szolgáltatásainkat.

Egyre népszerűbb a há-

zaspárok körében a VIP kórterem, nagyon sikeresek a társalgóban a reggeltől ebédig tartó foglalkozások, amelyre a fekvőbetegeken kívül minden beteget kiültetünk. A fekvőbetegekkel a szobájukban társalgunk, és hetente egyszer különféle felekezetek-től lelkész és lelki gondozó is meglátogatja őket.

Április 11-én a kórteremben ünnepeltük a 99 éves Pócsi Lajosné, Juci néni születésnapját. A madárcsontú, ősz hajú néninek még most is úgy csillog a szeme, mint lánykorában és a több évti-

zedes konyhai munka ellenére is olyan puha a keze, mint a legfinomabb bársony. Megkérdeztük, hogy mi a titka a hosszú életnek, erre csillogó szemmel csak annyit mondott, hogy nem tudom, pedig milyen sokat dolgoztam... Keresztlánya és családja színes gerberacsokorral, és kedvenc diótortájával köszöntötte. Juci néni valami szépre gondolt, amit nem árult el nekünk, de megígérte, hogy a 100. születésnapját is nálunk ünnepli.

*Bíró Katalin
osztályvezető*

Az egészség mindennél fontosabb!

Jósa Onkológiai Szűrőprogram a dolgozók számára

Minden élet érték, melyet gyakran az időben elvégzett szűrővizsgálatok mentenek meg a végzetes bajtól... Mindannyian tudjuk, valljuk. Gyakoroljuk is?

Most arra kérjük intézményünk munkatársait, legyenek társak a példamutatásban, és éljenek azzal a lehetőséggel, melyet intézményünk a Magyar Rákellenes Liga Nyíregyházi Szervezetével karöltve májusban elindít.

Örömmel várunk minden példamutató, személyes példáján keresztül is segíteni akaró munkatársat a májusban induló, nagyszabású, fél éven keresztül tartó Jósa Onkológiai Szűrőprogramra, mely intézményünk minden dolgozója számára igénybe vehető. A program keretében fül-orr-gégészeti, nőgyógyászati, szájsebészeti, bőrgyógyászati és szemésze-

ti vizsgálatokon lehet részt venni, előre egyeztetett időpontokban. Azokat, akik több vizsgálaton is részt vesznek (minimum 3!), a program kitűzőjével ajándékozunk meg, amelyet valóban csak azok viselnek majd, akik az egészséges szemléletet nem csak vallják, de gyakorolják is.

A program időszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy Magyarországon és megyénkben is a daganatos megbetegedések különösen súlyos népességügyi problémát jelentenek. Az elmúlt 25 évben a rákhalálózást tekintve nemzetközi viszonylatban az 1. helyre kerültünk. Közismert tény az is, hogy megyénkben évente 2500 új daganatos betegség kerül felfedezésre.

Jellemző, hogy a betegek késői stádiumban fordulnak

orvoshoz. Ez a tény jelentősen befolyásolja az életkilátásokat. Kíváncsún volna az onkológiai megbetegedések szűrővel történő felismerése a korai stádiumban, amikor azok még eredményesebben kezelhetők lennének.

A tudomány fejlődésével a szűrési módszerek megbízhatóbbakká váltak. Az egyén felelőssége pedig az, hogy igénybe vegye a felajánlott szűrővizsgálatokat. A daganatos megbetegedések a korai stádiumban a jelenleg rendelkezésünkre álló kor-

szerű vizsgálómódszerekkel nagy százalékban felfedezhetőek, és ezt követően kezelhetőek. Ugyanakkor az egyén számára a negatív lelet 1 évig megnyugtatót jelent. Nem lehet elégszer hangsúlyozni, a szűrés mellett a megelőzésben az egészséges életmódnak is jelentős szerepe van!!!

A Jósa Onkológiai Szűrőprogram keretében dolgozóink számára, előjegyzés alapján igénybe vehető szűrések elérhetőségei a következők:

Szakterület	Szakrendelő	Időpont	Előjegyzés melléke
1. Fül-orr-gégészeti	Szülészeti Tömb 4. sz. rendelő	Hétfőtől - Péntekig 12.00-13.00 között	1584
2. Szülészeti - Nőgyógyászati	Szülészeti Tömb 5. sz. szakrendelő	Szerda, csütörtök 12.00 - 14.00 között	1093
3. Szájsebészeti	Szülészeti Tömb 7. sz. rendelő	Hétfőtől - Péntekig 12.00-13.00 között	1516
4. Bőrgyógyászati	Rendelőintézet Fsz. 16. sz. rendelő	Csütörtök 13.00-14.00	1107, 1030
5. Szemészeti			
• glaucoma	Rendelőintézet 301. sz. rendelő	Hétfőtől - Péntekig 13.00 - 14.00	1646, 1696
• Diabetikus retinopathia	Rendelőintézet 308. sz. rendelő	Keddől - Péntekig 11.00-12.00	
• Időskori maculadegeneráció 50 év felett!	Rendelőintézet 302. sz. rendelő	Hétfőtől - Péntekig 13.00 - 14.00	

Fontos:

- A szűrésben minden kórházi dolgozó részt vehet munkaidején belül.
- A szűrőprogramokban részt vevő szakrendelők vizsgálatai egymástól függetlenül igénybe vehetőek.
- Aki 3 szűrésen is részt vesz, az a Jósa Onkológiai Szűrőprogram hivatalos kitűzőjét kapja ajándékba, mely az igazoló szelvények leadása után május 28-ától átvehető a PR irodán.

- Minden szűrésre külön-külön kell előjegyzést kérni.
- Kérjük, mondja el tapasztalatait, hívja magával kollégáit is, lehet, hogy életet ment!
- Az időben elvégzett szűrések fontosságát, kérjük, hangsúlyozza mindennapi munkája során a betegek körében is!

Ezúton köszönjük a szűrést végző kollégáink önzetlen munkáját, akik plusz feladatként, Együtt egymásért! hitvallásunk nagyköveteiként vállalták, hogy őrkdnek egészségünk felett!

Szenzációs hangulat a bálon!

Intézményünk életében új hagyományt teremtettünk a március 29-én, a Nyíregyházi Főiskola impozáns Kodály Termében megrendezésre került I. Jósa Kórház Bál megrendezésével.

Azok, akik elfogadták meghívásunkat, elegáns, gyönyörű környezetben, finom falatok, koktélok elfogyasztása közben tölthették el egy vidám, szórakoztató estét. A rendkívül színvonalas rendezvényről számtalan pozitív visszajelzés érkezett, melynek azért is örültünk

igazán, mert a rendezvény célja éppen az volt, amit legtovább kiemelték: végre együtt lehettünk kötetlen

körülmények között, beosztástól függetlenül.

Köszönet illeti azokat a támogatókat (rendhagyó mó-

don, a lap hasábjain olvashatják ezen cégek hirdetéseit), akik önzetlen felajánlásaikkal támogatták a bált, illetve lehetővé tették, hogy a jegyeket jelképes összegért árusítsuk. A vendégek nevében is tolmácsolom köszönetemet a PR iroda minden munkatársa felé a szervezésért, lebonyolításért, a remek ötletekért.

Jövőre is várunk szeretettel mindenkit a II. Jósa Kórház Bálba!

*Dr. Vancsó Ágnes
orvosigazgató*

LECTORI SALUTEM

Reform előtt, közben és után

1953-ban apám sárgaság miatt fekvőbeteg volt a Bőr-osztályon lévő szolgálati szobában, ahol anyám, a húgom és jómagam, tehát négyen lakoztunk. A nyolcvan-égyes osztályon apám volt az egyedüli orvos, így a vizit a lakásunkban zajlott, ahol az apám ágyban feküdvé megnézte szépen sorjában a betegeket, elvégezte az írásbeli teendőket, majd elaludt. Szóval az egészségügy speciális helyzetben volt, mert a maradék elv szerinti leosztásból az oktatás és az egészségügy marakodott a koncon. A folyosón pedig öles tábla hirdette, hogy öntudatos dolgozó anyagi ellenszolgáltatást nem fogad el (olykor egy-egy kacsát azt igen). Az orvosnak azonban volt respektje, tisztelte a népet, olykor szerette is. Négy-öt falura jutott egy körorvos, és el tudta látni.

Mikor én egyetemre kerültem 1965-ben, nagy orvoshiány volt a megyében. Ösztöndíjakkal próbálták ide-

kötni a kollégákat, és szolgálati lakásokat ajánlottak térítésmentesen. Szinte állandóan ügyeltünk, semmi pénzért. Volt úgy, hogy ketten a feleségemmel havi huszonöt, huszonnyolc ügyeletet teljesítettünk felváltva, tehát három-hat napon találkoztunk. Mégis megszületett a két gyermek. Tele voltunk tettvággal, elszántsággal. Kézzel írtuk a zárójelentést, ismertünk összesen vagy hatszáz gyógyszert. Siralmas volt az eszközpark, de hittünk és hittek bennünk. Deklaráló volt, hogy ennyi és ennyi orvosra és kórházi ágyra van még szükség, és fényes a jövő. Aztán más szelek kezdtek fújni. Ezerrel nyomultak a gyógyszergyárak, felütötte a fejét a pazarlás gondolata. Több mint tízezer gyógyszer jelent meg. Pazaroltunk az ágyakkal és a szakemberekkel. Jöttek a külföldi minták, példák. Sokszor magunk is megtapasztalhattuk, hogy korszerűtlen az oktatás, sok az állcselekvés, egyre több a születendő indulat. Tönkrement

kórházakról, vegetáló praxisokról hallani egyre többet, és szembesültünk, hogy orvosfelesleg van, szakdolgozói többlet, jöttek az elbocsátások, az átszervezések és az összevonások.

A nép csak kapkodja a fejét, hogy is van ez. Még fizettünk vizitdíjat, ápolási díjat, már nem kell. Sok helyen nincs is kinek fizetni. Tiltakoznak a háziorvosok, a házigyermekeorvosok, a betegek háromszáz forintja körül pördült meg a világ. Kiüresedhetnek a körzetek, egyes kórházi osztályok. Nincs már utánpótlás Ukrajnából és Romániából, vannak jobb perspektívák. A praxisokban húsz százalék legalább a hatvan év feletti orvos. Nekik meddig kell dolgozni?

Olvasom, hogy a bezárt Lipótmezei Pszichiátria előtt nap mint nap megjelenik egy ápolatlan, szakadt ruhájú, hosszú hajú férfi, megnézi, megvan-e még a lakat az ajtón. Körbejár, aztán visszamegy a közeli erdőbe.

D. T.

Az én húsvétjaim

Mikor már legénykedni kezdtünk (ez az ötvenes évek közepére esett) egyre nagyobb súllyal jelentkezett a húsvéti locsolás jelentősége számunkra. Természetesen apák nélkül önállóan, bátran és kitaróan, ahogy egy legényhez illik.

Kocsis Laci barátom, az Isten nyugosztalja, volt az ilatszerész. Különböző színű krepp papírokból áztatott alapoldatot, és ebbe csepegtettünk bele az apjától elcsent Pitralon nevű arcvízből egy adagot. Meglehetősen bűdös volt a mi rózsavízünk, de szép színes, rózsaszín, sárga, kékeszöld. Ehhez sikerült a húgom keresztanyjától gyönyörű szép

csiszolt üvegeket kapni. Így a rózsavízkészlet szemet gyönyörködtető volt, és önbizalomnövelő is. Lacival ezután megszerkesztettük a haditervet, koncentrikus köröknek megfelelően távolodtunk el az otthonunktól. Voltak preferált családok, illetve személyek, akiknél áthágtuk a haditervet, mert már délután nem engedtek be bennünket, addigra a házura berúgott, és ezt titkolta a család. Néhány esetben a konkurens bandákat kellett beelőzni, hogy többet arathassunk be a mosolyokból és a tojásokból. Apropó ajándékok: akkortájt nem volt divat a pénzosztás. Csoki nyuszi, bárány, tojás és fi-

nom sütemények, húsvéti sonka, kolbász, kalács és dukált még néhány puszi.

Szóval pupákra zabáltuk magunkat, egy-egy helyen még egy kupica likőr is járt, bár anyám azt mondta, részeg disznónak az ölban a helye. Estére összejöttek a haverok, megtárgyaltuk kinek milyen hegyes lett a blúza, formás a fenéke. És reméltük, hogy ez a folyamat nem szakad meg. Hogy el ne felejtsem, akkor vasárnap locsolóztunk, mert a hivatalos ünnep nem igazodott a feltámadáshoz. Hétfőn szigorúan kezdődött az iskola.

D. T.

KÓR-HÁZUNK

**A SZABOLCS-
SZATMÁR-BEREG
MEGYEI
ÖNKORMÁNYZAT
JÓSA ANDRÁS
OKTATÓ
KÓRHÁZ LAPJA**

Felelős kiadó:

Dr. Pikó Károly

főigazgató

Főszerkesztő:

Dr. Dolinay Tamás

A szerkesztőbizottság:

Bugya István

Jakabné Harcsa Erzsébet

Szabó Tibor

Tass Emőke

A szerkesztőség

munkatársai:

Bakosné Mikula Edit

Gyarmati Ágnes

Nagy Viktória

Szerkesztő:

Kovács Mariann

kovacs.mariann@yahoo.com

Fotó:

Racsó Tibor

Tervezés,

nyomdai kivitelezés:

Tatár Róbert

reklámgrafikus

Mobil: (70) 381-6672

robitatar@yahoo.com

Ingyenes kiadvány.

Megjelenik kéthavonta

1.500 példányban.

A szerkesztőség címe:

4400 Nyíregyháza,

Szent István u. 68.

Tel.: (42) 465-666

„Életet Ajándékozó Kórház”

*Harmadik alkalommal kapta meg
intézményünk a kitüntető címet*

Csúcsminőségű
elektro-sebészeti
berendezés került átadására
a Szülészet-Nőgyógyászati
Osztályon

